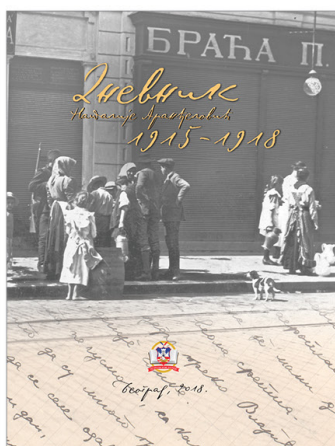

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2018. ГОДИНУ

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ
ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА
ЗА 2018. ГОДИНУ**

1. ЛИЧНА КАРТА УСТАНОВЕ:

- **Назив, седиште:**
ИСТОРИЈСКИ АРХИВ БЕОГРАДА
11070 Нови Београд
Палмира Тољатија 1
- **Одговорно лице:**
мр Драган Гачић, директор
- **Шифра делатности:**
9101
- **матични број:**
07033290
- **ПИБ:**
101203476
- **Број рачуна:**
840-500668-72 (сопствена средства)
840-500664-84 (буџетска средства)
- **Управни одбор** (председник):
др Милета Радојевић, в.д. директора Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама
- **Надзорни одбор** (председник):
Саво Радић, дипл. економиста

2. ПОДАЦИ О ОБЈЕКТУ И УЛАГАЊА У ОБЈЕКАТ:

а) Подаци о простору који установа користи:

- **укупна квадратура:**
5.654,53 m² бруто површине

Укупна површина **5.348m²**
Депо **2.400 m²**
Читаоница **120 m²**
Радионице **480 m²**
Галерија **240 m²**
Канцеларије и остало **2.108 m²**

- **основ коришћења** (уговор или решење):

Додела наменског објекта од стране Скупштине Града Београда за смештај архивске грађе

- **стање простора и опреме:**

Смештајни простор за архивску грађу – депои, попуњени су скоро до максимума — 99,8% капацитета.

Објекат Архива је и даље незаштићен од спољног физичког угрожавања и утицаја због непостојања заштитне ограде око целог објекта.

Постојање трафостанице у самом објекту Архива, испод депоа, представља и даље сталну опасност.

Депои Архива немају одговарајућу климатизацију коју захтевају институције овог типа. Неопходна је аутоматизација одржавања температуре и влаге. Климатизациони систем који је уграђен приликом изградње објекта 1973. године, више од 40 година није у функцији. Започето је решавање овог проблем Пројектним задатком који је урадио Секретаријат за инвестиције и становање града Београда, спроводећи јавну набавку за ту намену. Током 2018. године Секретаријат за инвестиције је спровео јавну набавку радова на реконструкцији архивског депоа која подразумева радове на климатизацији, уградњи стабилног система за гашење пожара, осветљењу и систему грејања. На горе наведени пројекат Секретаријат за инвестиције је претходно добио против пожарну сагласност и крајем 2018.године је закључен уговор са Предузећем Елкомс која те радове треба да спроведе током 2019.године.

Опрема је задовољавајућа, одржавање је редовно са тенденцијом сталног обнављања.

- **начин грејања:**

даљинско

б) Подаци о средствима које је установа уложила у набавку опреме и одржавање објекта и опреме у 2018. години

б.1) средства одобрена установи за набавке из буџета Града Београда по Закључцима градоначелника:

*

број закључка	врста набавке	износ на двогодишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника за оквирни споразум: 404-3899/18-Г-01 од 24.05.2018.	Електрична енергија Партија 1 – Активна електрична енергија у категорији високи, средњи и ниски напон и широка потрошња	3.666.666,67
УКУПНО СА ПДВ-ом		4.400.000,00

Горе наведена јавна набавка спроведена је преко Службе за централизоване

јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен 03.07.2018. године на период од две године.

*

број закључка	врста набавке	износ без пдв-а
Градоначелника: 6-3979/18-Г- 01 од 25.05.2018.године	Набавка канцеларијског намештаја	1.816.728,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		2.180.073,60

Уговор за горе наведену јавну набавку закључен је 13.06.2018. године.

*

број закључка	врста набавке	износ без пдв-а
Градоначелника: 6-7804/18-Г од 09.11.2018.године	Радови на инвестиционом одржавању равног крова изнад канцеларијског простора	1.225.190,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		1.470.228,00

Уговор за горе наведену јавну набавку закључен је 19.11.2018. године.

*

број закључка	врста набавке	износ без пдв-а
Градоначелника: 6-6052/18-Г од 03.09.2018.године	Набавка скенера	3.750.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		4.500.000,00

Уговор за горе наведену јавну набавку закључен је 01.10.2018. године. Средства за ову набавку обезбеђена су на конкурс Министарства правде за пројекат „Дигитализација Збирке црквених матићних књига - I фаза“.

*

број закључка	врста набавке – преговарачки поступак	износ без пдв-а
Заменика Градоначелника: 4-2735/18-Г-01 од 28.03.2018.г	Услуга израде и испоруке спомен обележја Зорану Ћинђићу	11.047.500,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		13.257.000,00

Уговор за горе наведену јавну набавку закључен је 23.08.2018. године.

б.2) средства одобрена установи за набавке из буџета Града Београда по препоруци Секретаријата за културу Управе Града Београда без тражења и добијања Закључка градоначелника:

*

број уговора	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
02-975/23 од 02.08.2018. године	Услуга физичко – техничког обезбеђења и у ИАБ – Партија	2.708.640,00

02-975/24 од 02.08.2018. године	Услуга протвпожарне заштите у ИАБ – Партија 2	288.622,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		3.596.714,40

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-1317/19 од 15.10.2018.	Услуге штампања за изложбу „Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату“	129.808,00
02-1457/20 од 22.11.2018.	Услуге штампања књиге "ПРВИ СВЕТСКИ РАТ"	468.730,00
02-1458/23 од 22.11.2018.	Услуге штампања књиге „Жртве Јеврејског логора Земун " – Партија 1	190.000,00
02-1458/20 од 15.11.2018.	Услуге израде CD уз књигу Жртве Јеврејског логора Земун " – Партија 2	25.000,00
02-1459/16 од 14.11.2018.	услуге штампања: "Поменик жртвама Холокауста у Београду"	31.850,00
02-1460/19 од 14.11.2018.	услуге штампања Водича ИАБ-а"	42.900,00
02-1461/15 од 14.11.2018.	услуге штампања за промоцију издања ИАБ-а	62.400,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		1.074.952,60

б.3) подаци о средствима уложеним у набавке из сопственог прихода:

*

број закључка	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника за оквирни споразум: 404-3983/18-Г-01 од 25.05.2018.	Набавка добра – Средства за одржавање хигијене, обликована у четири партије	102.735,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		123.282,00

Горе наведена јавна набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а обимована је у четири партије и то:

Број партије	Назив партије	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а	Датум закључења уговора
Партија 1	Средства за одржавање и ручно и машинско прање рубља и посуђа	11.340,00	21.09.2018.
Партија 2	Средства за одржавање	15.608,60	21.09.2018.

	радних и кухињских површина, подова и санитарија		
Партија 3	Биоцидни производи	71.518,40	21.09.2018.
Партија 4	Креме, сапуни и остала средства за одржавање хигијене	4.268,00	21.09.2018.

*

број закључка	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника за оквирни споразум: 404-3864/18-Г-01 од 24.05.2018.	Набавка добра – Куповина канцеларијског материјала, обликована у дванаест партија	410.526,63
УКУПНО СА ПДВ-ом		492.622,16

Горе наведена јавна набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а обликована у дванаест партија и то:

Број партије	Назив партије	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а	Датум закључења уговора
Партија 1	Папир за писање и папир за штампање и фотокопирање	277.508,68	22.10.2018.
Партија 2	Коверте	20.149,50	11.09.2018.
Партија 3	Обрасци, пословне књиге и налепнице	4.877,30	13.09.2018.
Партија 4	Табулири, термалне ролне, адинг ролне	2.275,00	22.10.2018.
Партија 5	Фасцикле, регистра-тори и материјал за архивирање и паковање	23.270,00	13.09.2018.
Партија 6	Свеске, блокови, стикери, роковници и мапе	13.046,00	18.09.2018.
Партија 7	Прибор за писање и брисање	5.818,70	18.09.2018.
Партија 8	Пратећи компјутерски материјал, аудио и видео касете	26.964,50	18.09.2018.
Партија 9	Батерије	2.842,80	18.09.2018.
Партија 10	Материјал за спајање, корицење и бушење	16.476,50	19.09.2018.
Партија 11	Кертрици, филмови, ролне за телефакс уређаје, пантљике за рачунске	500,00	19.09.2018.

	машине, остало		
Партија 12	Остали канцеларијски материјал	15.203,65	19.09.2018.

*

број закључка	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градonaчелника за оквирни споразум: 404-4357/18-Г од 21.06.2018.	Набавка добра – Прибор за одржавање хигијене, обликована у четири партије	85.641,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		102.769,20

Горе наведена јавна набавка спроведена је преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а обликована у четири партије и то:

Број партије	Назив партије	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а	Датум закључења уговора
Партија 1	Крпе, сунђери, четке и остали сродни производи	9.150,80	20.09.2018.
Партија 2	Метле	1.458,00	20.09.2018.
Партија 3	Кесе, крпе и остали сродни производи	13.228,00	20.09.2018.
Партија 4	ПВЦ, дрвени, пластични и остали прибор за одржавање хигијене и освеживачи	61.804,20	20.09.2018.

*

број закључка	врста набавке	износ на двогодишњем нивоу без пдв-а
Градonaчелника за оквирни споразум: 404-4358/18-Г од 21.06.2018.	Набавка добра – Погонска горива, обликована у две партије	583.333,33
УКУПНО СА ПДВ-ом		700.000,00

Горе наведена јавна набавка спроведена је преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда на период од две године, а обликована је у две партије и то:

Број партије	Назив партије	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а на двогодишњем нивоу	Датум закључења уговора

Партија 1	Безоловни моторни □ бензин на бензинским станицама	291.666,67	30.07.2018.
Партија 2	Гасно уље ЕВРО ДИ-ЗЕЛ на бензинским станицама	291.666,67	30.07.2018.

*

број закључка	врста набавке	износ на годишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника за покретање поступка: 404-4267/18-Г од 15.06.2018.	Папирна галантерија за одржавање личне хигијене	161.240,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		193.488,00

Горе наведена јавна набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда, а уговор је закључен 20.09.2018. године.

*

број закључка	врста набавке	износ на двогодишњем нивоу без пдв-а
Градоначелника за покретање поступка: 404-3574/18-Г од 08.05.2018.	Услуге мобилне телефоније	250.000,00
УКУПНО СА ПДВ-ом		300.000,00

Горе наведена јавна набавка је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки Града Београда на период од две године, а уговор је закључен 22.10.2018. године.

*

број уговора	врста набавке	износ без пдв-а
02-664/20 од 30.05.2018.	Услуге штампања поводом изложбе "150 година од убиства Кнеза Михаила Обреновића"	84.783,85

*

Спроведене набавке на које се закон не примењује

Врста набавке	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а	Датум закључења уговора
Набавка добра – тонери за ласерске штампаче (уговор на годињем нивоу)	166.666,67	31.01.2018.
Набавка добра – рачунарска опрема –хард	25.231,67	07.02.2018.

диск за пројекат "Јеврејска дигитална збирка у ИАБ"		
Набавка добра – тонери за копирачки апарат Plot wave 300 (уговор на годишњем нивоу)	118.500,00	28.03.2018.
Набавка добра – материјал за текуће одржавање објекта (уговор на годишњем нивоу)	166.666,67	12.06.2018.
Набавка добра – вода за пиће (уговор на годишњем нивоу)	250.000,00	17.07.2018.
Набавка добра – пиће (уговор на годишњем нивоу)	375.000,00	13.08.2018.
Набавка добра – рачунарска опрема	495.957,00	26.09.2018.
Набавка добра – набавка стручне литературе	57.272,73	29.10.2018.
Набавка добра – набавка колица за пренос архивске грађе	28.500,00	19.10.2018.
Набавка добра – набавка колица за пренос архивске грађе	17.320,00	09.11.2018.
Набавка добра – набавка колица за пренос архивске грађе	31.500,00	13.11.2018.
Набавка добра – набавка књига за фонд библиотеке ИАБ-а	23.550,00	11.12.2018.
Набавка услуга – услуге лектуре, коректуре и прелома текста	204.000,00	30.01.2018.
Набавка услуга – услуге осигурања објекта и запослених (уговор на годишњем нивоу)	107.019,32	27.03.2018.
Набавка услуга – услуге из области безбедности и здравља на раду (уговор на годишњем нивоу)	120.000,00	28.03.2018.
Набавка услуга – услуге превоза на службеном путу у иностранство (уговор на годишњем нивоу)	354.166,67	29.03.2018.
Набавка услуга – услуге смештаја на службеном путу у иностранство (уговор на годишњем нивоу)	358.333,33	29.03.2018.
Набавка услуга - услуге на одржавању система видео надзора (уговор на годишњем нивоу)	150.000,00	29.03.2018.
Набавка услуга – услуге сервисирања сплит система (уговор на годишњем нивоу)	191.666,67	30.03.2018.
Набавка услуга – услуге штампања каталога за изложбу "Олег Сергејевич Гребеншчиков"	41.250,00	16.04.2018.
Набавка услуга – услуге превоза уговора за спомен обележје Стефану Немањи	98.000,00	27.04.2018.

Набавка услуга – услуге сервисирања штампача, копира апарата Konica Minolta и Nashuatec (уговори на годишњем нивоу)	291.666,66	21.05.2018.
Набавка услуга – услуге дораде веб сајта	100.000,00	22.05.2018.
Набавка услуга – услуге скенирања, обраде и индексирања дигиталних садржаја за потребе пројекта „Дигитална читаоница“ - Министарство културе и информисања	380.000,00	23.05.2018.
Набавка услуга – услуге провера и корекција рукописа за потребе пројекта „Објављивање политичког речника Владимира Јовановића“ - Министарство културе и информисања	480.000,00	05.06.2018.
Набавка услуга – услуге припреме и обраде Збирке црквених матичних књига за пројекат „Дигитализација Збирке црквених матичних књига - I фаза“ - Министарства правде	340.000,00	09.07.2018.
Набавка услуга – каско осигурање (уговор на годишњем нивоу)	27.469,00	01.08.2018.
Набавка услуга – услуге израда централне структуре метаподатака и помоћних апликација за трансфер података за потребе пројекта „Дигитална читаоница“ - Министарство културе и информисања	320.000,00	16.08.2018.
Набавка услуга – услуге израде портала за рад корисника у читаоници - веб сајт	150.000,00	16.08.2018.
Набавка услуга – услуге скенирања Збирке црквених матичних књига за пројекат „Дигитализација Збирке црквених матичних књига - I фаза“ - Мин. правде	500.000,00	17.08.2018.
Набавка услуга – услуге израде идејног решење за Дата Центар	290.000,00	28.08.2018.
Набавка услуга – услуге провере и корекције текста, израде критичког апарата за потребе пројекта „Објављивање политичког речника Владимира Јовановића“ - Министарство културе и информисања	320.000,00	19.09.2018.
Набавка услуга – услуге израде и подешавања ДМС софтвера за пројекат „Дигитализација Збирке црквених матичних књига - I фаза“ - Мин. правде	480.000,00	25.09.2018.
Набавка услуга – услуге уноса метаподатака за пројекат „Дигитализација Збирке црквених матичних књига - I фаза“ -	490.000,00	28.09.2018.

Министарства правде		
Набавка услуга – услуге извођења стручне екскурзије	92.000,00	04.10.2018.
Набавка услуга – услуге израде портала везано за пројекат „Дигитализација Збирке црквених матићних књига - I фаза“- Министарства правде	440.000,00	30.10.2018.
Набавка услуга – услуге менаџмента везано за пројекат „Дигитализација Збирке црквених матићних књига - I фаза“- Министарства правде	250.000,00	09.11.2018.
Набавка услуга – административне услуге	109.075,00	19.11.2018.
Набавка услуга – услуге припреме за штампу, приређивачки рад за штампу књиге Успон Београда – 4 део	298.000,00	19.11.2018.
Набавка услуга – услуге израде идејног решења за три тома књиге Београд и руске избеглице 1920-1950	496.000,00	19.11.2018.
Набавка услуга – услуге одабира фотографија и цртежа и њихово скенирање и припрема за штампу књиге Илустрована аутобиографија Луке Младеновића	315.000,00	19.11.2018.
Набавка услуга – услуге вршења припреме за штампу књиге Дневничке белешке Косте Ст. Павловића	400.000,00	19.11.2018.
Набавка услуга – стручне услуге надзора над извођењем радова на крову	50.000,00	23.11.2018.
Набавка услуга – услуге дезинфекције, дезинсекције и дератизације објекта ИАБ-а	59.319,00	07.12.2018.
Набавка услуга – стручне компјутерске услуге	90.000,00	10.12.2018.
Набавка услуга – услуге извођења Новогодишње представе за децу запослених ИАБ-а	40.000,00	11.12.2018.
Набавка услуга – услуге штампања административног материјала	145.000,00	17.12.2018.
Набавка радова – вршење радова на систему централног грејања	50.000,00	13.02.2018.
*		
Спроведене набавке на које се закон не примењује по члану 7.1.2)2)) ЗЈН		
Врста набавке	Уговорена вредност у динарима без ПДВ-а	Датум закључења уговора
Набавка добра – рачунарска опрема – хард диск за пројекат "Јеврејска дигитална	25.231,67	07.02.2018.

збирка у ИАБ"		
Набавка услуга – услуге менаџмента, истраживања, превода за пројекат "Јеврејска дигитална збирка у ИАБ"	1.350.000,00	08.10.2018.
Набавка услуга – услуге одржавања и дораде базе података, дигитализација архивске грађе за пројекат "Јеврејска дигитална збирка у ИАБ"	500.000,00	12.10.2018.
Набавка услуга – услуге израде, испоруке и монтаже скулптуре „Трипод“	6.666,666,67	29.10.2018.

Радне активности финансиране из сопствених и буџетских средстава ИАБ-а

Током 2018. године Историјски архив Београда наставио је са успешним пословањем, обављајући своју основну делатност као и различите видове других активности. Обезбеђена је физичка заштита објекта као и архивске грађе која се у њему чува. Нарочита пажња је усмерена ка унапређењу пословања кроз набавку опреме и стварање услова за нормално функционисање информационог система ИАБ-а са пратећом рачунарском опремом. Урађени су радови на инвестиционом одржавању равног крова изнад канцеларијског простора. Урађена је надоградња постојећег система видео надзора и урађен је комплетан сервис свих сплит система.

*

На згради је изведено инвестиционо одржавање равног крова изнад канцеларијског простора пресвлачењем постојеће кровне изолације новом на укупној површини од 420 м². Кровна површина изнад архивског депоа и везивног дела зграде није третирана. Извршена је набавка и уградња PVC мембране каширане са геотекстилом као Akroplan A дебљине 3,5 cm која је положена лепљењем за постојећу хидроизолацију полиуретанским лепком Akroplus без механичког фиксирања на хоризонталну површину крова.

*

Набављено је 49 нових столова различитих димензија у складу са потребама и простором, за потребе опремања канцеларија у свим организационим деловима Архива, 78 мобилних касета са 4 појединачне фиоке као и 2 фиксне касете са 3 појединачне фиоке и плакаром са класичним вратима и две отворене полице у горњем делу, које ће заменити дотрајали канцеларијски намештај који није мењан од уселења Историјског архива Београда у ове просторије 1973.године.

*

Постојећи информациони систем побољшан је набавком 4 нове рачунарске конфигурације (4 рачунара и 4 монитора), 2 мултифункцијска уређаја марке KYOCERA EWCOSY FS – 1025MFP, једним сториџ сервером и једном рачунарском конфигурацијом за захтевније рачунарске послове.

*

Фонд библиотеке Историјског архива Београда обогаћен је набавком 68 књига. Од тог броја купљено је 36 нових наслова, путем поклона добијено је 13 књига, кроз размену обезбеђено је 7 књига, а издања Архива представљена су са 12 књига.

Урађен је комплетан сервис и одржавање система видео надзора. Постојећи систем видео надзора побољшан је набавком 1 нове камере.

*

Урађен је комплетан сервис постојећих сплит система и набављена су 2 нова клима уређаја.

*

Обезбеђен је комплетан сервис и одржавање целокупне биротехничке опреме у Архиву.

*

Свакодневно је одржавана чистоћа у објекту и простору око објекта, вршена је контрола и одржавање електричних и водоводних инсталација, замена флуо – цеви, стартера, обичних сијалица, грла, утикача, прекидача и осталог.

*

Обављена је контрола апарата за против пожарну заштиту, инсталација хидрантске мреже за гашење пожара и инсталација и уређаја за аутоматско откривање и дојаву пожара.

*

Извршена је услуга ангажовања овлашћеног лица за против пожарну заштиту и овлашћеног лица за безбедност и здравље на раду; урађена дезинсекција, дезинфекција и дератизација објекта; услуга извођења стручне екскурзије; обезбеђен је сервис и поправка службених возила ИАБ-а.

3. ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА – стање на дан 31. 12. 2018. године

–укупан број запослених - **45**

VII-2 степен стручне спреме	1
VII-1 степен стручне спреме	26
IV степен стручне спреме	16
III степен стручне спреме	1
I: II степен стручне спреме	1

број запослених који се финансирају из буџета Града

– 45 радни однос на неодређено време **44**
радни однос на одређено време **1**

– 3 број запослених ангажованих на привременим и повременим пословима који се финансирају из сопствених прихода установе

– 1 запослени на пројекту који је одобрен од стране Оснивача, путем уговора о привремено-повременим пословима, чије ангажовање финансира Секретаријат за културу Града Београда

4. ПРОГРАМСКИ ДЕО:

Број реализованих програма				
Година	Изложбена делатност	Издавачка делатност	Остало	Укупан брј реализованих програма
2018.	10	11	18	38
2017.	8	9	11	28

РЕАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ

Изложбена делатност:

1. Изложба: **Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату**, Галерија ИАБ.
2. Изложба: **150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића**, Хол ИАБ.

3-5. Логор Бањица 1941–1944: заточеници из Пожаревца и

Браничевског округа, Историјски архив Београда и Историјски архив Пожаревац, Галерија Икар Клуба ваздухопловства Војске Србије у Земуну, Клуб Гарде Војске Србије, централни хол Војне академије у Београду

6. Изложба: **САД – Србија, 1918–2018, дипломатски и културни односи**, Галерија ИАБ, гостујућа изложба.
7. Изложба: **Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980)**”. Галерија ИАБ, гостујућа изложба.

Стаалне изложбене поставке:

8. Изложбена поставка у онлајн издању: **Словенци у Београду**, доступна преко портала Историје Словеније - *Zgodovina Slovenije – Sistory*.
<http://sistory.si/11686/38099>
9. Изложбена поставка у онлајн издању: **Векови Београда /XVI-XX век/**
<http://www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org/index.php/sr/>
10. Изложбена поставка у онлајн издању: **Први светски рат у фондовима и збиркама Историјског архива Београда**
www.wwl1.arhiv-beograda.org

Издавачка делатност:

1. **Наталија Аранђеловић, Дневник 1915–1918** – публикација
2. **Први светски рат – тематски водич кроз фондове и збирке Историјског Архива Београда** – публикација
3. **Библиографија радова о првом светском рату – библиотечки фонд Историјског архива Београда** - публикација
4. **Логор Сајмиште – Логораши** – публикација
5. **Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату–**

каталог изложбе.

6. **150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића** – каталог изложбе.
7. **Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980)** – каталог изложбе.
8. **Поменик жртвама Холокауста у Београду** – репринт издање

електронска издања публикација:

9. **150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића** доступно и у pdf формату на званичној интернет страници Архива
<https://www.arhiv-beograda.org/rs/публикације-у-електронском-облику.html>
10. **Развој туризма у Београду између два светска рата кроз документа Историјског архива Београда**, публикација у pdf формату на званичној интернет презентације Архива, на адреси:
<https://bit.ly/2xSWhhM>
11. **Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату**, каталог у pdf формату на званичној интернет презентације Архива, на адреси:
<https://www.arhiv-beograda.org/rs/aktuelno/339-katalog-beograd-oslobodjenje-1918.html>

Програми који нису реализовани, а били су предвиђени Планом рада за 2018. годину:

назив програма:

Изложба: **ПРОМОЦИЈА АРХИВСКИХ ИЗДАЊА**

образложење:

Планирана промоција одложена је за 2019. годину због издања која су изашла из штампе крајем 2018. године.

Програми који су реализовани током 2018. године, а нису били предвиђени Планом:

Изложбена делатност:

1. Изложба: **САД – Србија, 1918–2018, дипломатски и културни односи**, Галерија ИАБ, гостујућа изложба.
2. Изложба: **Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980)”. Галерија ИАБ, гостујућа изложба.**

Конференције, предавања, трибине, радионице:

1. Семинар Библиотеке, архиви и култура сећања у савременој едукацији о Холокаусту, Историјски архив Града Новог Сада
2. Свечана академија поводом 110 година од рођења Коче Поповића.
3. Дани ICARUS-а у Хрватској, Трогир
4. Конференција *Digital Day 2018*.

5. Међународни округли сто *Проблеми биографија руске емиграције у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца / Краљевини Југославији, Дом руске емиграције “Александар Солжењицин”*.
6. Међународна конференција *Архиви и Велики рат*
7. Радионица у сарадњи Историјског архива Београда са Архивским порталом Европе (АРЕХ) и Одељењем за историју Филозофског факултета у Београду
8. Напредна Вики радионица
9. Скуп *Приручник за наставнике: Употреба графичке новеле, књижевности и архивске грађе у учењу о Холокаусту на примеру едукативног концепта збирке илустрованих новела Естер*.

да ли су током 2018. године реализовани програми који представљају квалитативну новину у односу на устаљену програмску шему установе

назив програма:

Међународни пројекат: **Јеврејска дигитална збирка – Jewish Digital Collection**

образложење:

Захвањујући овом пројекту истражиће се, обрадити и дигитализовати богата архивска грађа везану за живот и рад јеврејске популације у Београду између два светска рата. Сви ови подаци биће обједињени кроз наменски урађену базу података која ће се налазити на сајту ИАБ

назив програма:

Дигитализација Збирке црквених матичних књига

образложење:

Основни циљ пројекта Дигитализације је заштита матичних књига насталих у периоду 1721–1913. године, као културног добра и омогућавање њиховог лакшег коришћења у дигиталном облику, у научно-истраживачке сврхе, за потребе грађана и државних органа, а нарочито у поступку реституције.

СТРУКТУРА РЕАЛИЗОВАНИХ ПРОГРАМА:

Ауторски пројекти Установе: 16

Копродукције: 5

програми установе који су реализовани ван матичног простора:

1. Изложба: **Логор Бањица 1941-1944 – Заточеници из Пожаревца и Браничевског округа.**

програми остварени на основу међународне сарадње:

назив програма:

1. Међународни пројекат **Јеврејска дигитална збирка – Jewish Digital**

Collection

пројекти других установа или појединаца који су се одвијали у установи у уступљеним терминима

назив програма:

1. Изложба: **САД – Србија, 1918–2018, дипломатски и културни односи**, Галерија ИАБ, гостујућа изложба.
2. 7. Изложба: **Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980)**. Галерија ИАБ, гостујућа изложба.

ДЕТАЉНИЈЕ О ПОМЕНУТИМ ПРОГРАМИМА:

ИЗЛОЖБЕ:

Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980) гостовање изложбе

Отварање изложбе: 18. април 2018.

Аутори изложбе: др Ирина Антанасијевић и Ранка Рађеновић

Поздравна реч: мр Драган Гачић, директор ИАБ

Аутор филма „Изложба „Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980) у Архиву Београда“: Бојан Коцев

Трајање изложбе: 18. – 24. април 2018.

Број посетилаца: 82

У оквиру манифестације *Дани Београда 2018*, у Галерији Историјског архива Београда, отворена је изложба *Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980)*.

Изложба презентована на 14 паноа, реализована је у сарадњи Руске хуманитарне мисије и Историјског архива Београда.

Олег Сергејевич Гребеншчиков био је руски емигрант, солиста балета Народног позоришта у Београду, кореограф, композитор и геоботаничар. Његов научни рад обухватао је еколошка истраживања Кавказа и Балкана. Био је директор Ботаничког одељења Природњачког музеја Србије, магистар биолошких наука и доктор географских наука.

Архивска документа, драгоцене фотографије, многобројне плакате са представа изведених у Народном позоришту, у периоду између два светска рата, Историјском архиву Београда приликом отварања, предала је Дарија Гребеншчикова, кћерка Олега Сергејевича.

Прилог са отварања изложбе може се погледати на Youtube каналу:

https://www.youtube.com/watch?v=CVAQy_UkGpk&t=991s

САД – Србија, 1918–2018, дипломатски и културни односи гостовање изложбе

Отварање изложбе: 29. јун 2018.

Аутори изложбе: Бора Димитријевић и Миладин Милошевић

Поздравна реч: мр Драган Гачић, директор ИАБ

Изложбу отворио: Њ.Е. Кајл Скат, амбасадор САД у Републици Србији

Трајање изложбе: 30. јун – 6. јул 2018.

Број посетилаца: 157

Изложба која је настала као део пројекта који је амбасада САД у Београду подржала као један од значајнијих пројеката у овој години, представљена је и београдској публици након гостовања у Бору, Зајечару, Неготину, Књажевцу и Кладову.

На 24 паноа приказана је историја културних и дипломатских односа у овом периоду, и представља покушај да се сублимира један буран век и осветле најбитнији детаљи у дипломатској и културној релацији две земље – географски удаљене, економски, политички и културно асиметричне, али повезане многим заједничким интересима.

Ауторска изложбена поставка допуњена је и оригиналном грађом Историјског архива Београда.

Логор Бањица 1941-1944: заточеници из Пожаревца и Браничевског округа

Отварање изложбе: 20. септембар 2017, Галерија савремене уметности у Пожаревцу

Аутори изложбе: Исидора Стојановић и Снежана Лазић из Историјског архива Београда и др Јасмина Николић из Историјског архива Пожаревац

Аутор филмова „Логор Бањица 1941 -1944 заточеници из Пожаревца и Браничевског округа - Војна Академија Београд“ и „Логор Бањица 1941-1944 – заточеници из Пожаревца и Браничевског округа – Земун“:

Бојан Коцев

Број посетилаца: 1.500

Базирајући се на изложби Историјског архива Београда из 2009. године, под називом *Логор Бањица 1941-1944.*, заједничким пројектом Архива и Историјског архива Пожаревац настала је изложба која кроз архивска документа, књиге и фотографије прати делатност логора и страдање његових заточеника из Браничевског округа.

Мултимедијалну поставку изложбе чине три сегмента: први чини 16 паноа са 78 изабраних архивских докумената и фотографија; други сегмент чине 17 експоната у витрини и 4 макете књига притвореника Бањичког логора; у трећем сегменту презентована су документа у електронском облику.

Изложбу прате богато илустровани штампани као и електронски каталог, са уводним текстовима и јединственим списком бањичких затвореника са територије Пожаревца и Браничевског округа.

ГОСТОВАЊА:

Отварање: 15. март 2018. централни хол Војне академије у Београду

Изложбу отворио: пуковник проф. др Мирослав Талијан, начелник Војне

академије у Београду.

Отварање: 04. априла 2018. Клуб Гарде Војске Србије у Београду

Изложбу отворио: генерал-мајор Миломир Тодоровић, командант Гарде Војске Србије и ађутант председника Републике Србије.

Отварање: 27. април 2018. Галерија *Икар* Клуба ваздухопловства Војске Србије у Земуну – Београд.

Прилози са отварања изложби могу се погледати на Youtube каналу:

<https://www.youtube.com/watch?v=NSP7wmPaQYs>

<https://www.youtube.com/watch?v=QSUtwu0KDdQ&t=214s>

150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића

Отварање изложбе: 10. јун 2018. улазни хол ИАБ

Аутори изложбе и публикације: Јелена Јовановић, Тијана Ковчић, Јелена Николић

Ликовно-графичко решење: Александар Лазовић

Техничка подршка: Бојан Коцев

Број посетилаца: 2.000

Јуна 2018. године навршило се 150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића. Епоха и дела владара, по којем главна улица престонице носи име и чији споменик краси познати градски трг, не чине се довољно позната јавности. Кнежеву владавину нису обележили само значајни резултати у спољној и унутрашњој политици већ и један нови дух помирљивости према некадашњим политичким и династичким противницима. Михаило је донео атмосферу европских дворова и церемонијала. У Београду је започета регулација вароши, подигнуте су значајне грађевине, запловио први српски пароброд *Делиград*, почела је са радом прва приватна штампарија али и отворено прво приватно забавиште...

Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату

Отварање: 1. новембар 2018. Галерија ИАБ

Аутор изложбе и каталога: Слободан Мандић

Сарадници: Ирена Колај Ристановић, Снежана Лазић, Драгана Митрашиновић, Марко Перић, Исидора Стојановић

Рецензент: Проф. др Милан Ристовић

Лектура и коректура: мр Наташа Николић

Техничка подршка: Виолета Јовановић, Бојан Коцев

Ликовно-графичко решење паноа: Зорица Нетај

Ликовно-графичко решење каталога: Владимир Мијатовић

Аутор филма „Изложба Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату“: Бојан Коцев

Изложбу отворио: Андреја Младеновић, помоћник градоначелника Града Београда

Трајање изложбе: 1.– 30. новембар 2018.

Број посетилаца: 830

У оквиру манифестације **Дани слободе 2018.** којом су се обележавала два важна датума - дан ослобођења Београда у Првом и Другом светском рату, ИАБ приредио је изложбу под називом **Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату.** Изложба је приређена са намером да се на основу расположиве архивске грађе укаже на неке од важних појава и догађаја који су пратили дане уочи, током и након ослобођења Београда на крају Првог светског рата.

За потребе изложбе издвојено је 206 докумената и фотографија из Историјског архива Београда. Одабрана архивска грађа је представљена на 31 паноу, подељена у 6 тематских целина:

1. Београд у Првом светском рату
2. Материјално уништавање
3. Од Солуна до Београда
4. У слободном граду
5. Ка престоници Краљевства СХС
6. Сећања, признања, одликовања

Изложбом је обухваћен живот у Београду под окупацијом, као и догађаји у вези са пробојом Солунског фронта. Посебно су осветљени догађаји који су уследили након уласка генерала Петра Бојовића са трупима у ослобођени град. Изложба указује на обнову рада институција градске управе и низ мера за регулисање живота у разореној и ратом исцрпљеној престоници. Посетиоцима су представљени организовни попис и елаборат о учињеној ратној штети приликом бомбардовања и током окупације, као и документи који говоре о припремама за уједињење у нову југословенску државу.

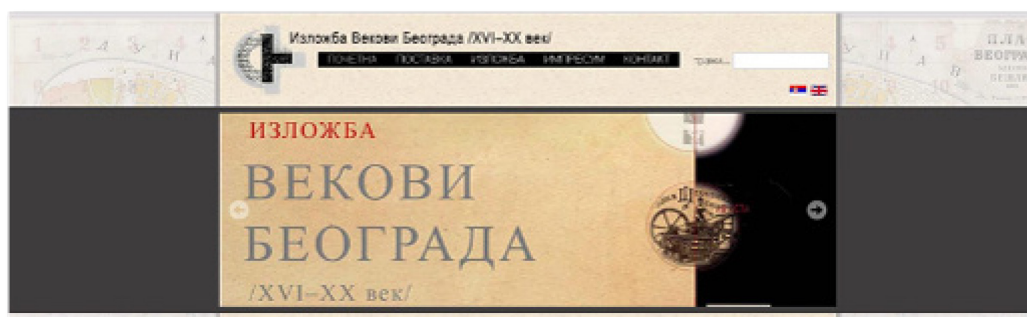
Прилог о отварању изложбе може се погледати на Youtube каналу:

https://www.youtube.com/watch?v=GjVj_8SHXNw

https://www.youtube.com/watch?time_continue=27&v=mmRxgWM5TWM

ОНЛАИНЕ ИЗЛОЖБЕНЕ ПОСТАВКЕ:

Векови Београда /XVI-XX век/
www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org

Аутори интернет презентације: Јелена Николић, Владимир Мијатовић

Веб дизајн: Душан Злајић

Број посетилаца: 25.200

Поводом обележавања 70 година од оснивања Историјског архива Београда, у оквиру званичне интернет презентације налази се и електронско издање сталне изложбене поставке *Векови Београда /XVI-XX век/* на српском и енглеском језику. Израдом овог онлајн издања омогућен је глобални приступ највреднијим документима која се чувају у Архиву.

**Први светски рат у фондовима и збиркама
Историјског архива Београда**
www.ww1.arhiv-beograda.org

Реализација веб издања: Слободан Мандић, Јелена Јовановић, Тијана Ковчић, Јелена Николић

Веб дизајн и програмирање: мКонект д.о.о, Дражен Руменчић, Јелена Николић, Милан Марковић, Недељко Стевановић

Број посетилаца: 1.100

У оквиру званичне интернет сранице Историјског архива Београда, налази се и наменски креирана презентација грађе из архивских фондова о Првом светском рату. Одређени број докумената доступан је у виду дигиталних копија што му истовремено даје и карактер онлајн изложбе.

Већина презентованих докумената је на српском, али су такође заступљена и на француском, енглеском, немачком, мађарском и грчком језику.

Словенци у Београду
<http://sistory.si/11686/38099>

У сарадњи са Институтом за новију историју Словеније реализована је онлајн изложба Словенци у Београду, која је слободно доступна преко портала Историје Словеније - Zgodovina Slovenije –Sistory.

Презентовани документи приказују историјске, привредне и културне везе словеначког и српског народа. Архивска грађа у количини од 75 оригиналних докумената је груписана хронолошки, у шест тематских целина, а обухвата период од краја XVIII века, када је датиран документ из фонда Земунског магистрата који се односи на помоћ становништву Цеља, па све до краја XX века. Изложба је креирана у оквиру платформе словеначке историографије Sistory, насталој у циљу међународног и интердисциплинарног дијалога.

Презентована тројезично, на словеначком, српском и енглеском језику, у савременом дигиталном окружењу и уз заштиту ауторских права, изложбе указује на богатство архивских фондова Историјског архива Београда.

ПУБЛИКОВАЊЕ:

Наталија Аранђеловић, Дневник 1915–1918

публикација

Издавач: Историјски архив Београда

За издавача мр Драган Гачић

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић

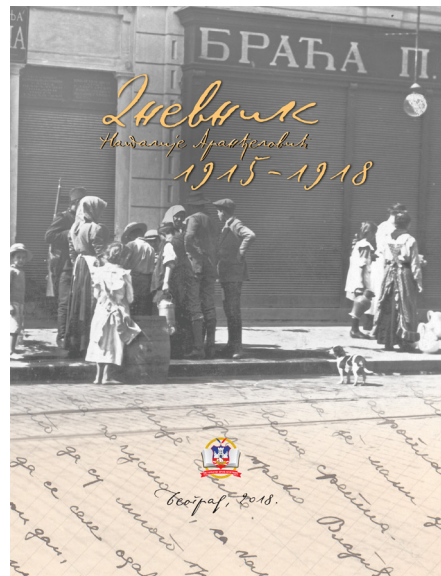
Приређивачи: Јелена Митровић Коцев,
Марко Перић, Слободан Мандић

Рецензент: Др Милан Ристовић, историчар

Година: 2018.

Број страна: 438

Дневник Наталије Аранђеловић, писан ручно на 159 табака са 634 писане стране, настао је за време окупације у Првом светском рату, и вођен у периоду од 21. октобра 1915. до 19. октобра 1918. године, у Ћуприји и Београду. Дневник је конципиран у облику писама посвећених мужу у избеглиштву и на фронту, и представља интимну исповест жене и мајке, ћерке и сестре о животу у рату. У њему се даје слика свакодневног живота у ратним приликама који је скопчан са тешкоћама у снабдевању, свакодневним варирањем цена и вредности новца, посебним здравственим, комуналним, саобраћајним, социјалним и просветним мерама. Живот Наталијине породице осликава се у свакодневним пословима, дејим играма и болестима, повременим посетама, шетњама, одласцима у цркву, биоскоп, али највише о великом напору да се преживи.

Први светски рат – тематски водич кроз фондове и збирке Историјског Архива Београда

публикација

Издавач: Историјски архив Београда

За издавача мр Драган Гачић

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић

Руководилац пројекта: Слободан Мандић

**Координатор на пословима
истраживања, одабира и обраде**

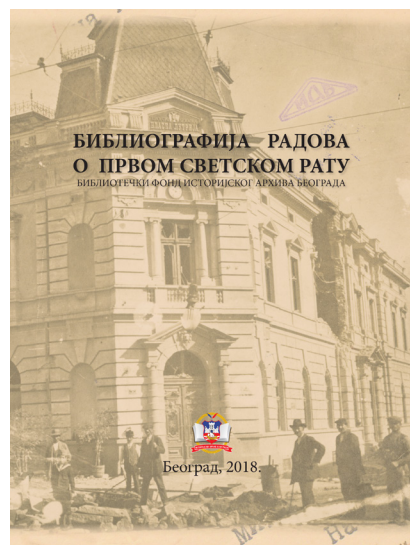
података: Олга Латинчић

Аутори: Јелена Јовановић, Тијана Ковчић,
Олга Латинчић, Вељо Поповић, Исидора
Стојановић

Сарадници: Вук Бабић, Горан Маринковић

Година: 2018.

Број страна: 355

Тематски водич *Први светски рату*, у фондovima ИАБ, кроз одабрану грађу даће целокупну слику живота окупираног Београда и Србије, војних операција и преласка Албаније, као и живота у избеглиштву на Крфу и у расејању.

Подаци из архивске грађе класификовани су према групама фондова и збирки. За сваки фонд или збирку дат је кратак увод са основним подацима о фонду и архивској грађи о Првом светском рату коју поседује, а затим је представљена аналитика одабраних докумената, и то прво књига а затим списа, од којих многи имају и електронску копију. Подаци прате поредак грађе у фонду или збирци, односно структуру фонда или збирке. Поред аналитичке обраде значајних предмета из архивске грађе, дата је и аналитичка обрада избора из библиотечког фонда. Аналитички су обрађени текстови и илустрације *Илустрованог листа* из 1920. и 1921. године, јер представљају значајну допуну изабране архивске грађе.

Поред документата из Првог светског рата, Водич садржи и архивску грађу институција које су настале након 1918, а које пружају податке о неговању успомена на рат и његове хероје.

Архивска грађа која је коришћена у Водичу представља историјски извор првог реда.

Библиографија радова о првом светском рату – библиотечки фонд Историјског архива Београда

публикација

Издавач: Историјски архив Београда

За издавача мр Драган Гачић

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић

Аутор: Весна Лекић

Рецензент: др Станислав Сретеновић,
научни саветник

Година: 2018.

Број страна: 152

Тематском водичу *Први светски рату*, у фондovima ИАБ, прикључује се и *Библиографија радова о Првом светском рату*, где је дат преглед свих публикација и чланака на ову тему, доступних кроз библиотечки фонд Историјског архива Београда.

Логор Сајмиште – Жртве Јеврејског логора Земун

публикација

Издавач: Историјски архив Београда

За издавача мр Драган Гачић

Аутори: Јелена Јовановић, Тијана Ковчић, Владимир Мијатовић, Јелена Николић

Сарадници: Слободан Мандић, Драгана Митрашиновић, Исидора Стојановић

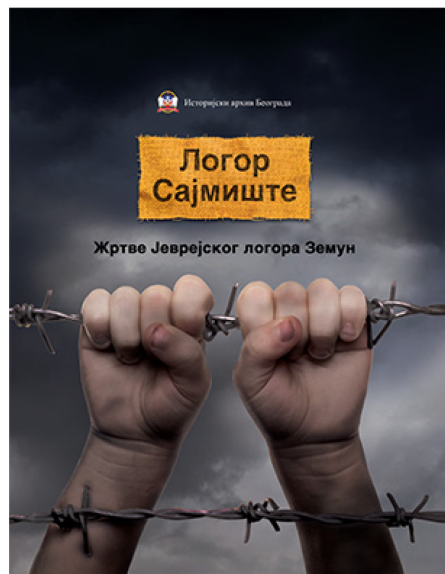
Рецензент: др Милан Кољанин, историчар

Година: 2018.

Број страна: 467

Публикација је епилог завршеног истраживања спроведеног у оквиру пројекта *Ескалација у Холокауст*. На основу архивске грађе похрањене у Архиву Београда и урађене базе података, јавности ће бити доступан списак заточеника логора JUDENLAGER SEMLIN, са доступним пратећим подацима и породичним везама по азбучном редоследу.

Публикацију прати и ЦД са електронским издањем који би се могао поклањати уз публикацију.

Поменик жртвама Холокауста у Београду

репринт издање

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић

Аутори: Олга Латинчић, Јелена Јовановић, Тијана Ковчић

Стручни консултант: др Милан Кољанин, историчар

Стручни сарадници: Бранка Џидић, Горан Маринковић

Година издавања: 2018.

Број страна: 64

Штампа новог тиража публикације која је настала као саставни део изложбе *Београдски Јевреји – живот и Холокауст*, која кроз архивску грађу приказује живот и страдање Јевреја на простору Београда током Другог светског рата.

Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату

каталог изложбе.

За издавача: мр Драган Гачић

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић

Аутор изложбе и каталога: Слободан Мандић

Рецензент: Проф др Милан Ристовић

Сарадници: Ирена Колај Ристановић, Снежана Лазић, Драгана Митрашиновић, Марко Перић, Исидора Стојановић

Година издавања: 2018.

Број страна: 72

Каталог изложбе прати изложбену поставку *100 година од краја Првог светског рата* којом ће Историјски архив Београда обележити стогодишњицу краја Првог светског рата и настанак нове државе – Краљевине Срба Хрвата и Словенаца.

150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића

каталог изложбе

За издавача: мр Драган Гачић

Аутори: Јелена Јовановић, Тијана Ковчић, Јелена Николић

Година издавања: 2018.

Број страна: 10

Јуна 2018. године навршило се 150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића.

Пригодну изложбу, уприличену у улазном холу Архива, прати брошура која ће публику информисати о: биографији Михаила; тадашњем Београду као престоници модерне српске државе; српској застави на Калемегдану; односу кнеза Михаила и Јулије Хуњад; његовом убиству уз попис ствари у којима је убијен, као и о сећањима и поштовању Српског народа, који му је одао пошту тиме што главна улица престонице носи његово име и чији споменик краси централни градски трг. Јуна 2018. године навршило се 150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића.

Пригодну изложбу, уприличену у улазном холу Архива, прати брошура која ће публику информисати о: биографији Михаила; тадашњем Београду као престоници модерне српске државе; српској застави на Калемегдану; односу кнеза Михаила и Јулије Хуњад; његовом убиству уз попис ствари у којима је убијен, као и о сећањима и поштовању Српског народа, који му је одао пошту тиме што главна улица престонице носи његово име и чији споменик краси централни градски трг.

Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980)

каталог изложбе

Главни и одговорни уредник: мр Драган Гачић

Аутори каталога: др Ирина Антанасијевић и Ранка Рађеновић

Година издавања: 2018.

Број страна: 16

Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980) био је руски емигрант, солиста балета Народног позоришта у Београду, кореограф, композитор и геоботаничар. Његов научни рад обухватао је еколошка истраживања Кавказа и Балкана. Био је директор ботаничког одељења Природњачког музеја Србије, магистар биолошких наука и доктор географских наука.

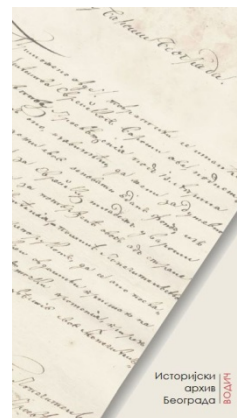
Каталог поред биографских чињеница обилује документима, фотографијама, плакатима са представа изведених у Народном позоришту у периоду између два светска рата.

Водич Историјског архива Београда

Ово двојезично издање, на српском и енглеском језику, допуњено је рубрикама која се односе на међународну сарадњу, стручна усавршавања запослених, дигитализацију и признања која је Архив током деценија добијао.

Циљ Водича је да се стручна и шира јавност упозна са значајем, богатом грађом, радом, делатношћу и 75-годишњом историјом архива, кроз богате колорне прилоге и информативне рубрике.

ЕЛЕКТРОНСКА ИЗДАЊА ПУБЛИКАЦИЈА:

1. **150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића** доступно и у pdf формату на званичној интернет страници Архива
<https://www.arhiv-beograda.org/rs/публикације-у-електронском-облику.html>
2. **Развој туризма у Београду између два светска рата кроз документа Историјског архива Београда**, публикација у pdf формату на званичној интернет презентације Архива, на адреси:
<https://bit.ly/2xSWhhM>
3. **Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату**, каталог у pdf формату на званичној интернет презентације Архива, на адреси:
<https://www.arhiv-beograda.org/rs/aktuelno/339-katalog-beograd-oslobodjenje-1918.html>

ПУБЛИКАЦИЈЕ У ПРИПРЕМИ:

Београд и руске избеглице 1920-1950

зборник докумената

Збирком докумената „Београд и руске избеглице 1920-1950“ циљ је да се јавности представи репрезентативни део обимне грађе о руским избеглицама, који се налази у фондовима и збиркама Историјског архива Београда.

Сам зборник композиционо је замишљен по хронолошко-тематском принципу. Грађа обрађена пројектним активностима за ову годину, датира од њиховог доласка у Београд 1920. па до 1950. године. Основни задатак правилноим одабиром докумената је да покаже оно што је типично и опште у избегличком животу, као и оно карактеристично. Због тога се подједнак интерес ставља на документа која одражавају живот истакнутијих појединаца (архитеката, уметника итд.) али и обичног „малог“ човека.

Успон Београда – 4 део

приређивачки рад

Књига *Успон Београда* својеврсна је збирка прича које је сакупио и обрадио трговац и банкар Миливоје М. Костић, и говори о банкарима, трговцима и занатлијама Београда из друге половине XIX и почетка XX века.

У оквиру пројектних активности за ову годину извршен је приређивачки рад на одабиру и прекуцавању преосталих 60-ак биографија значајних привредних личности са подацима о пореклу породица, заслугама београдских добротвора, подизању задужбина и споменика, оснивању хуманитарних фондова итд

Коста Ст. Павловић, Дневничке белешке 1930-1933 -

приређивачки рад

Коста Ст. Павловић (1905-1988) био је дугогодишњи дипломатски службеник у Бриселу, Луксембургу и Букурешту. До 1943. био је шеф кабинета председника владе Душана Симовића, Слободана Јовановића и Милоша Трифуновића. Био је први секретар амбасаде Краљевине Југославије у Лондону. По завршетку Другог светског рата остаје у Лондону где активно учествује у друштвеном животу емиграције.

Његови дневници који се чувају у Архиву прате период од 1930. до 1933 (настали на почетку његове дипломатске каријере) и од 1944. до 1954. Они садрже белешке у којима Павловић коментарише и детаљно анализира политичке прилике и дешавања у Југославији, Европи и свету. Историјски архив Београда је већ публиковао *Лондонски дневник 1945-1946*. 2017. године. Наставком пројектних активности за ову годину, са циљем објављивања дневника за период 1930-1933. урађено је прекуцавање текста,

као и скенирање и обрада фотографија одабраних за публикацију.

Лука Младеновић, Аутобиографија
приређивачки рад

Лука Младеновић је аутор великог броја драгоцених цртежа старог Београда. *Аутобиографија* прати пишчев живот од рођења у околини Врања 1909. године, пред почетак Балканских ратова, све до Берлина 1945. године. Д

Аутобиографија је писана писаћом машином на 146 страна формата А4. Приликом пројектних активности за ову годину урађено је прекуцавање текста његово прилагођавање за штампу и дизајнерски је осмишљено инкорпорисање његовог *Албум старог Београда*, у коме се налази преко 60 његових цртежа који се чува у Историјском архиву Београда. Издање је обogaћено предговором, као критичким апаратом.

МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКАТ:

Јеврејска дигитална збирка – Jewish Digital Collection

The screenshot displays a web-based form for entering document data into a database. The form is titled 'ИЗМЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ ЗАПИСА - IDENT - 22075' and is part of a 'ПРЕГЛЕД ГРАЂЕ О ЈЕВРЕЈИМА' (View Document about Jews) section. It includes fields for 'FOND' (Fond: КРОЈАЧКО-ТЕРЗИЈСКО-ЈОРГАНИЈУСКИ И ПАЊ), 'SIGNATURA' (IAB-1045-K1), and 'KUTIZA' (1). The 'OBRADA' (Processing) section contains fields for 'NAZIV' (Naziv: Molba Isaka Alijakara za prijem u clanstvo Esnafa terzijskog), 'VREME NASTANKA' (Vreme nastanka: 22. april 1866), 'GOODINA' (Goodina: 1866), 'SADRZAJ' (Sadržaj: Upravitelstvo varosini Beograda prosledilo je Esnafu terzijskom molbu Isaka Alijakara za prijem u clanstvo tog Esnafa.), 'JEZIK' (Jezik: Srpski), 'KOLIČINA' (Količina: 2 lista), and 'NAPOMENA' (Napomena: ...). The 'INDEXST' (Index) section includes 'TEMA' (Tema: PRIVREDNAK), 'KLJUČNE REČI' (Ključne reči: Isak Alijakar), and 'TIP GRADE' (Tip grade: Spis). A 'UPIS' (Enter) button is at the bottom.

Трајање пројекта:

септембар 2018- септембар 2020.

Ротшилд фондација, који је расписала међународни конкурс за обраду и дигитализацију архивске грађе о Јеврејима, одобрила је Историјском архиву Београда 2018. године наставак пројекат Јеврејска дигитална збирка у трајању од две године. У оквиру пројекта биће истражена, обрађена и

дигитализована архивска грађа која се односи на јеврејску заједницу у Београду.

Након прве године пројекта у којој су обрађена три највећа фонда која су чувају у Историјском архиву Београда, у наставку пројекта биће истражени остали фондови Архива, предмети који се односе на јеврејску заједницу у Београду биће издвојени, архивистички сређени и аналитички обрађени, унети у базу и скенирани.

У прва четири месеца пројекта истражени су следећи фондови:

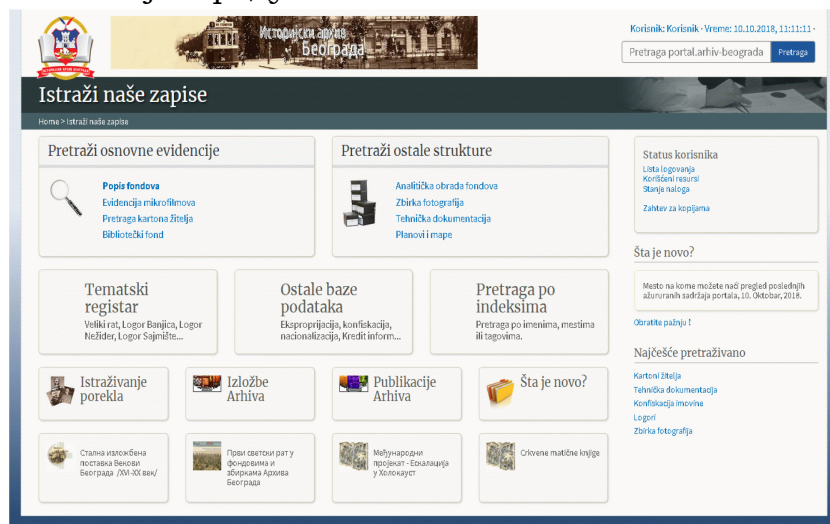
- Удружење трговачких агената и комисионара за град Београд
- Удружење трговаца гвожђарске и техничке струке за град Београд
- Удружење трговаца дрветом и угљем за град Београд
- Удружење трговаца кожом за град Београд
- Удружење трговаца колонијалне, деликатесне и бакалско-мешовите робе за град Београд
- Удружење трговаца мануфактурном, текстилном и помодном робом за град Београд
- Удружење трговаца моторних возила
- Удружење трговаца стакларско-порцеланске струке за град Београд
- Удружење трговаца разних струка за град Београд
- Удружење београдских пиљара за град Београд
- Трговачки суд у Београду

ПРОЈЕКТИ ПОДРЖАНИ ОД СТРАНЕ МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НА ОСНОВУ КОНКУРСА:

Конкурс за финансирање или суфинансирање пројеката из области дигитализације културног наслеђа и савременог стваралаштва у 2018. години

Дигитална читаоница: 1. фаза – кориснички портал

Плански процес увођења електронских евиденција и дигитализације у Историјском архиву Београда са развојем рачунарске мреже започео је 2003. Од 2004. године Архив је ради унапређења рада запослених произвео веб оријентисан модулари информациони систем назван Јанус, који покрива све најважније аспекте функционисања Архива: евиденције о архивској грађи од улазног инвентара до пописа фондова, обраду архивске грађе по стандарду ИСАД(г), рад са странкама кроз Писарницу и Читаоницу, специфичне претраживе базе података према задатој теми, библиотечку евиденцију и статистичке прегледе рада запослених уз евидентирање њихових месечних извештаја о раду.

Пројекат назван **Дигитална читаоница: 1. фаза – кориснички портал**, као логичан след свега оног што је до сад урађено, предвиђа повезивање свих постојећих база података и дигитално доступних информативних средстава у јединствени претраживи портал ради значајног побољшања услуге ка крајњим корисницима.

Идејно решење изгледа и функција портала

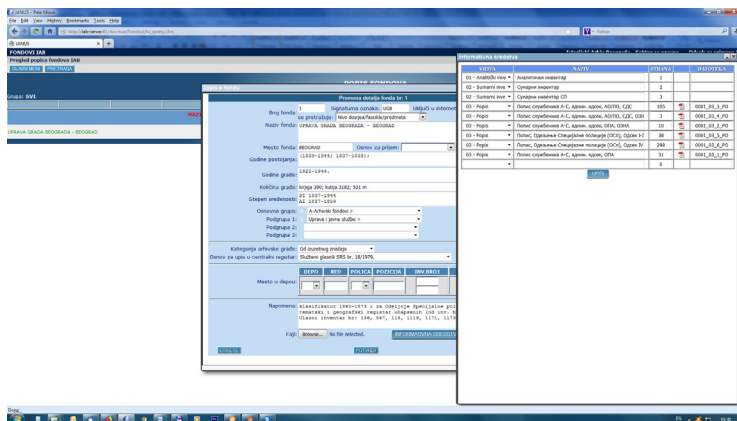
У првој фази пројекта, након урађеног идејног решења, приступило се допуни информативних средстава превенствено на нивоу фонда јер је примећено да за велики број фондова (узимајући у обзир чињеницу да Архив има преко 13 km архивске грађе) нема довољно дигитално доступних информативних средстава.

Портал интегрише у првој фази:

- Попис фондова
- Аналитичку обраду фондова - преко 500.000 уноса урађених структурално по стандарду ИСАД(г)
- Помоћне базе података – техничка документација (67.000 уноса), заточеници логора Бањица (23.595 уноса), одузета имовина (180.000 уноса), Кредит-информ (21.546 уноса), итд.
- Дигитализовану картотеку житеља Београда 1922–1954 (око 1.000.000)

картона), са могућношћу претраге по имену, презимену и имену оца

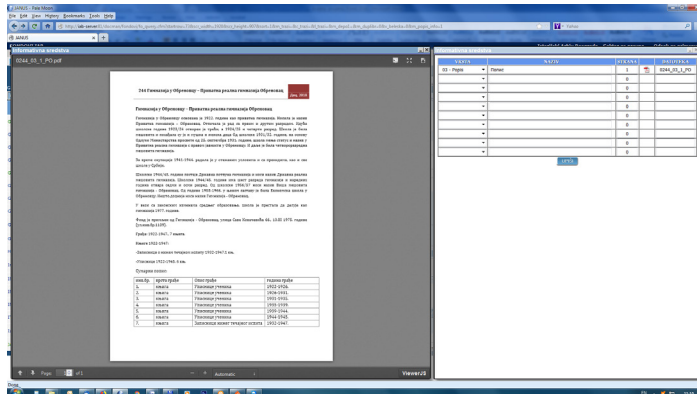
- Црквене матичне књиге са подручја ужег градског језгра, 173 књиге
- Архивске евиденције пребачене у дигитални облик – пописи, сумарни инвентари, аналитички инвентари итд, који су до сад коришћени искључиво у папирном облику
- Претрагу урађених поддомена већ доступних и преко веба: Тематски водич кроз Први светски рат, стална изложбена поставка Векови Београда и База заточеника Логора Сајмиште

У координацији између радника Читаонице, Депоа и Одсека за примену ИТ дат је предлог свих информативних средстава које би требало дигитализовати. Одабрани су: аналитички инвентари, сумарни инвентари, пописи фондова (како Архив поседује велики број привредних фондова доступна информативна средства се

углавном свде на пописе), пописи унутрашњих листи за фондове који су регистратурски сређени и сл.

Након скенирања урађена је техника ОЦР за она информативна средства за која је то било могуће урадити да би она додатно била претражива.

Истовремено извршено је проширивање постојећег програмског модула за попис фондова додатним функцијама придруживања и прегледа дигиталних садржаја.

Урађена је централна структура метаподатака и помоћних апликација за трансфер у централну базу. Истовремено је

,са друге стране, урађен посебан програмски сегмент који ће убудуће бити коришћен за индексирање садржаја од стране архивиста по сваком фонду, одабир теме и кључних речи које ближе описују фонд и које ће бити полазна основа за накнадну претрагу по најширој основи у складу са новим тенденцијама на интернету у форми таговања садржаја.

Успешна реализација прве фазе пројекта води, у 2019. години, даљем проширењу портала. Сагледаће се сигурносни аспекти и типови корисника портала (радници архива, истраживачи унутар и ван архива), модел супервизије и праћења токова рада корисника (аудит). На тај начин биће значајно скраћен пут од корисника до информације, или пак архивске грађе коју потражује, што је управо и циљ увођења дигитализације у установе културе.

Први кораци у развоју корисничког портала Архива стварају могућност за надоградњу и развој нових функција, узступање све више садржаја из године у годину. Такав приступ омогућава континуиран, усмерен рад ка кориснику и јачању капацитета установе за обављање процеса дигитализације.

Конкурс за финансирање или суфинансирање пројеката из области откривања, прикупљања, истраживања, документовања, проучавања, вредновања, заштите, очувања, представљања, интерпретације, коришћења и управљања АРХИВСКОМ ГРАЂОМ у 2018. години

Објављивање Политичког речника Владимира Јовановића – друга фаза

Политички речник је капитално дело српске политичке и економске мисли, једина друштвена енциклопедија у Србији XIX века. Штампан је само мањи део рукописа (слова А-Ђ). Већи, а необјављени део чува се у Историјском архиву Београда – 1.092 стране оригиналног рукописа.

Аутор Владимир Јовановић (1833-1922), један од водећих српских интелектуалаца XIX века, био је секретар Светоандрејске скупштине, професор на Великој школи, председник Српског ученог друштва и министар финансија.

Политички речник ће бити приређен као критичко издање. Пројекат ће омогућити и објективно сагледавање улоге и значаја самог Владимира Јовановића, као аутора незаобилазног за историју друштвених наука у Србији.

Посао се налази на почетку друге фазе.

Пројекат објављивања *Политичког речника* Владимира Јовановића се изводи у 4 фазе:

- 1) Утврђивање текста,
- 2) Провера и обрада текста,
- 3) Израда пратеће студије
- 4) Дизајн, штампа и промоција

У периоду мај–децембар 2018. године урађена је друга фаза посла. Проверен је цео текст (објављени и необјављени део), уз израду критичког апарата и минималне лекторске интервенције.

Политички речник подељен је на делове – „свеске” – како их је сам аутор назвао. Свака од њих садржи одреднице са истим почетним словом, поређане по азбучном реду, у форми енциклопедије. Приређивачки тим проверио је и обрадио све одреднице и текст је спреман за следећу фазу пројекта.

Свеска	Број страна*
Слово А	143
Слово Б	144
Слово В	178
Слово Г	65
Слово Д	153
Слово Ћ	2
Слово Ж	2
Слово З	1
Слово И	62
Слово К	114
Слово Л	23
Слово М	62
Слово Н	87
Слово О	52
Слово П	319
Слово Р	273
Слово С	268
Слово Т	158
Слово У	86
Слово Ф	4
Укупно	2.196

Планирано критичко издање подразумева, кроз пратећу студију, давање одговора на питање колики је његов утицај на токове друштвене мисли Србије и Европе, као и под којим утицајима је само дело писано. На сва кључна питања везана за ово капитално дело покушаће да дају експерти из области историографије, политикологије и економске историје, који ће бити ангажовани у следећој фази пројекта.

РЕАЛИЗАЦИЈА ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКТА ПО ОДЛУЦИ МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ - ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА ПРИКУПЉЕНИХ ПО ОСНОВУ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА 2018:

Конкурс за доделу средстава прикупљених по основу кривичног гоњења 2018.

Дигитализација Збирке црквених матичних књига – I фаза –

Историјски архив Београда чува 494 црквене матичне књиге рођених, умрлих и венчаних са ширег подручја Београда, из периода 1721–1913. Збирка је формирана од матичних књига и пратећих регистара из 43 верске организације са територије Београда. Већина је настала радом православних цркава, од којих је најстарија из Земуна из XVIII века. Најстарија књига у збирци је из римокатоличке цркве из 1721. године. Од књига насталих деловањем других вероисповести чувају се две матичне књиге из јеврејске општине (Сефарди и Ешкенази) за период од 1865. до 1909. године.

Збирка црквених матичних књига

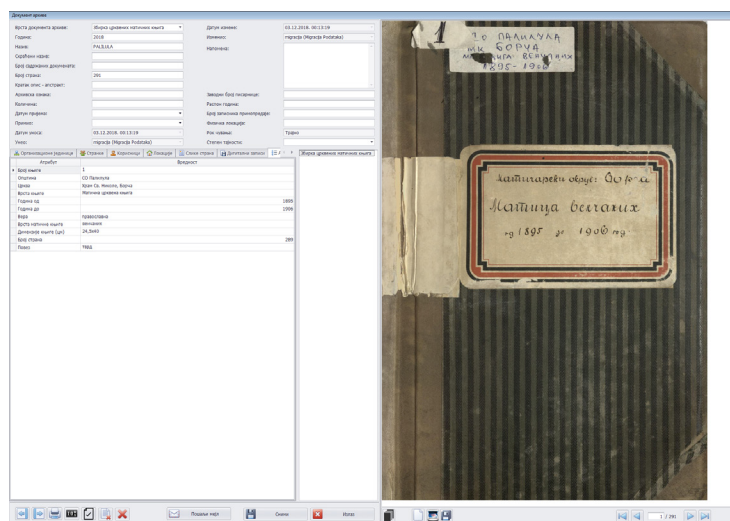
494 црквене матичне књиге са ширег подручја Београда , период **1721 – 1913**

459 православних књига

33 католичке књиге

2 књиге Јеврејске општине

Књиге пружају податке о становништву Београда, наталитету и морталитету, социјалном пореклу, о значајним историјским личностима: владарима, политичарима, уметницима, трговцима итд. Често се потражују у читаоници Архива (око 10% од укупног броја годишњих захтева) и из иностранства.

Активности пројекта су обављене у 5 фаза:

- Припрема и обрада књига за дигитализацију (пагинација, анализа, 170.000 страна)
- Набавка професионалног скенера великих формата А1
- Скенирање књига – израда дигиталних објеката (173 књиге са ужег градског језгра)

- Израда и подешавање ДМС софтвера
- Унос метаподатака
- Израда портала односно репозиторијума за преглед дигиталних садржаја преко интернета

Захваљујући завршној фази рада на пројекту дигитализације и аотирања 1.000.000 картона житеља Града Београда и након дигитализације и аотирања црквених матичних књига дошло се на идеју да се направи портал на коме би корисницима били доступни сви поменути садржаји.

Пратећи поступци су обухватали:

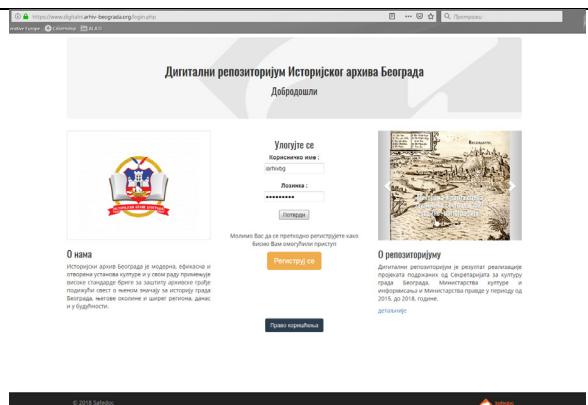
- Преузимање мастер копија и прилагођавање свих постојећих скенираних докумената за веб формат у смањеној екранској резолуцији (1.000.000 скенова у формату милтитиф у коме се налазе спаковане по 2 стране сваког картона
- Прилагођавање веб формату 173 скениране црквене матичне књиге у мастер копији пдф, 300 тачака оптичке резолуције)

Дигитални репозиторијум ИАБ је web платформа доступна на поддомену основног домена архива www.arhiv-beograda.org

<https://www.digitalni.arhiv-beograda.org/login.php>

Остварени циљеви:

- Трајна заштита архивске грађе
- Обезбеђивање услова за доступност садржаја, грађе или услуга јавности и грађанима
- Допринос примени савремених метода у области заштите архивског наслеђа
- Допринос популаризацији и промоцији архивског наслеђа
- Значај за развој информационог друштва и друштва знања

ГРАЂА ИЗ ФОНДОВА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА ПРИКАЗАНА ЈЕ НА ПРЕСТИЖНИМ ИЗЛОЖБАМА:

Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948–1980- The Museum of Modern Art – MoMA

Изложба *Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948–1980* (Ка бетонској утопији: Архитектура у Југославији, 1948–1980.) отворена је јула 2018. године у Музеју модерне уметности у Њујорку.

На изложби која презентује најрепрезентативнија архитектонска решења социјалистичке Југославије, нашли су се цртежи, фотографије и пројекти који се чувају у Историјском архиву Београда.

КОНФЕРЕНЦИЈЕ, СИМПОЗИЈУМИ, СЕМИНАРИ И РАДИОНИЦЕ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ:

- Семинар **Библиотеке, архиви и култура сећања** у савременој едукацији о Холокаусту, Историјски архив Града Новог Сада, 22. фебруар 2018.

У оквиру програма престављен је извештај о претходно одржаном тренингу за библиотекаре и архивисте у Јад Вашему, одржано је предавање др Акима Џа из *Међународног сервиса за тражење (ИТС)* из Бад Аролсена као и стручна радионица о истраживању Холокауста уз помоћ разноврсне докуменатације похрањене у ИТС-у.

Овај семинар организовала је мрежа *Тераформинг* из Новог Сада у сарадњи са међународним партнерима и стручњацима што ће се и наставити низом сличних програма у 2018.

Представници Историјског архива Београда су били Тијана Ковчић, Јелена Николић, Слободан Мандић и Владимир Мијатовић.

- Историјски архив Београда у сарадњи са Удружењем шпанских бораца 1936-39 и Секцијом бораца Прве пролетерске бригаде организовао **Свечану академију поводом 110 година од рођења Коче Поповића.**

Скуп је отворио председник Удружења шпанских бораца Мило Петровић, а присутнима се, испред Историјског архива Београда, обратио помоћник директора Слободан Мандић.

На скупу је приказана видео презентација фотографија из Легата Константина-Коче Поповића и Лепосаве-Лепе Перовић као и тонски снимак излагања Коче Поповића из 1960. године.

- **Дани ICARUS-a** у Хрватској, Трогир.

Конференција под називом *European archival landscape: Reaching out for new horizons* је одржана у сарадњи са ICARUS (International Center for Archival Research), EURBICA (European Branch of International Council on Archives) и Државним архивом у Сплиту.

На скупу коме је присуствовало око сто стручњака из више европских земаља, представљена је делатност ICARUS-a и његових чланова кроз разноврсне активности на дигитализацији и заштити писане баштине у оквиру текућих архивских и библиотечких пројеката, укључујући Европски пројекат Co:op (Community is Opportunity) и дигиталне платформе Monasterium, Topotheque и Matricula, као и најновије иницијативе попут European Flagship пројекта Time Machine.

Представљен је пројекат *Safe Havens for Archives at Risk*, заједничка архивска баштина и отворена бројна стручна питања везана за дигиталну баштину, коришћење дигиталних информација, отварање разноврсних интердисциплинарних и мултидисциплинарних портала итд.

Представник Историјског архива Београда је била Мирјана Обрадовић, начелник Одељења за сређивање и обраду архивске грађе.

- Међународна конференција **Tehnični i vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja**, Раденци, Словенија.

Конференција се бавила свим актуелним темама архивистичке струке као што су: дигитализација архивске грађе, електронско архивирање, правила за опис архивске грађе у складу са стандардом, претрага дигитализоване архивске грађе и њено ефикаснијеступање корисницима, класична архивистичка обрада фондова

и колекција, законски оквири за доступност архивске грађе и сл. На конференцији је, поред предавача из Словеније, Србије, Хрватске, Мађарске, Немачке, Босне и Херцеговине, Македоније итд, излагала и Јелена Николић, шеф Одсека за примену информационих технологија из Историјског архива Београда, рад са темом *Дигитализација картотеке житеља града Београда*.

- **Конференција *Digital Day 2018***. под слоганом *New signal*. Југословенско драмско позориште.

Конференција је окупила водеће стручњаке из области дигитализације и маркетинга из земље и иностранства.

У оквиру програма, 9.маја 2018. одржана је секција са примерима добре праксе из области дигитализације у култури. Један од предавача била је Јелена Николић

из Историјског архива Београда која је говорила о пројекту дигитализације Картотеке житеља града Београда, након чега је одржана и панел дискусија са темом *Дигитализација у култури*.

- Скуп под називом *Присуство установа културе на интернету*, у организацији Интернет Клуб, и РНИДС (Регистар националног Интернет домена Србије), Библиотека града Београда.

Скупу су присуствовали бројни представници установа културе из Србије, а представник Архива Београда била је Јелена Николић.

- Међународни округли сто **Проблеми биографија руске емиграције у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца / Краљевини Југославији**, Дом руске емиграције “Александар Солжењицин”.

Помоћник директора Историјског архива Београда, Слободан Мандић представио је рад *„Биографски извори за историју руске емиграције у Историјском архиву Београда”*.

- Међународна конференција **Архиви и Велики рат**, Сента.

На конференцији је учествовалао десет излагача из Србије и Мађарске чија су излагања покривала важне теме из историје Првог светског рата. На скупу су се сумирали резултати истраживања која су обављена последње четири године на ову тему.

Историјски архив Београда представљала је Јелена Митровић Коцев, виши архивист, са радом *„Дневник Наталије Аранђеловић (1915-1918)”*.

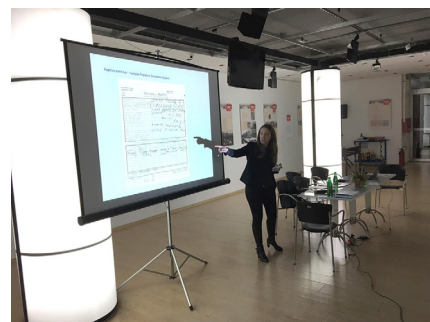
- Међународно архивистичко саветовање **Архиви у електронском окружењу**. У организацији Архивистичког друштва Србије и Историјског архива Ужице.

Историјски архив Београда представиле су: Јасмина Латиновић која је са

колегом Југославом Вељковским из Историјског архива Града Новог Сада имала рад на тему „Потреба израде орјентационих листа категорије регистратурског материјала са роковима чувања код ималаца/стваралаца регистратурског материјала и архивске грађе“ и Мирјана Обрадовић и Зорица Нетај са темом „Издавачка и изложбена делатност Историјског архива Београда – одговорност, искуства, достигнућа, значај“.

- Радионица у сарадњи Историјског архива Београда са **Архивским порталом Европе (АРЕХ)** и Одељењем за историју Филозофског факултета у Београду, студентима основних и мастер студија историје Филозофског факултета у Београду.
- Радионица: **Демократизација дигитализације у библиотекама**, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“. У оквиру радионице представљене су нове технолошке могућности за промену парадигме пословања библиотека засноване на дигитализацији. Детаљније је објашњен рад нових технологија Transkribus, DocScan и ScanTent развијених у оквиру пројекта Европске комисије H2020 READ, као и искуства досадашње имплементације у Србији, а учесници радионице су имали прилику да тестирају могућности поменутих технологија као и да размене искуства у вези са тим. Радионици је, испред Историјског архива Београда, присуствовала Исидора Стојановић, виши архивист.
- **Напредна Вики радионица**
Архивисти ИАБ присуствовали су још једној у низу радионица које је организовало Министарство културе и информисања и Викимедија Србије. Акценат је био на практичном раду при уређивању чланака Википедије у циљу што бољег позиционирања српске културе на интернету. Том приликом архивистима Мирјани Обрадовић и Зорици Нетај уручени су сертификати за успешно завршену Вики радионицу намењену запосленима у установама културе.
- Скуп **Приручник за наставнике: Употреба графичке новеле, књижевности и архивске грађе у учењу о Холокаусту на примеру едукативног концепта збирке илустрованих новела Естер**, намењен како наставницима историје, тако и библиотекарем, архивистима итд.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА:

Пројекат дигитализације тематски обрађене архивске грађе о Јеврјима

У 2018. Историјски архив Београда је на основу међународног конкурса фондације Ротшилд из 2017. године, везаног за архиве тј за дигитализацију и каталогизацију, добио одобрење за наставак пројекта у трајању још две године. Током трајања пројекта требало би да се истражи, обради и парцијално дигитализује архивска грађа везана за живот и рад јеврејске популације у Београду. У питању је грађа фондова: Управа града Београда (у оквиру ње и картотека житеља Београда), Општина града Београда и Кредитинформ и др.

АКТИВНОСТИ У МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ICARUS

Историјски архив Београда је и ове године активно учествовао у раду Међународне организације за архивска истраживања ICARUS, са циљем продубљивања сарадње и учешћа у могућим међународним пројектима у области очувања и промоције архивске грађе.

ТОКОМ 2018. ИЗДВАЈАМО:

Посета проф. др Фадиља Еминовића и Андрије Бојанића Архиву Београда

Члан Градског већа проф. др Фадиљ Еминовић и виши саветник Секретаријата за културу Андрија Бојанић посетили су 23. августа 2018. Историјски архив Београда и том приликом се упознали са радом Архива, архивском грађом која се у њему чува, бројем посетилаца и корисника као и пројектима дигитализације архивске грађе.

Уважени гости су у пратњи директора мр Драгана Гачића обишли Архив и Одсек за примену ИТ и закључили, да су тренутне активности Архива које се тичу дигитализације Картотеке житеља, грађе о Холокаусту као и Збирке црквених матичних књига, у складу са препорукама и приоритетима Владе Србије.

Разговарало се и о потенцијалној дигитализацији документације привредних фондова и дигитализацији техничке документације које би омогућило значајно убрзавање поступкаступања архивске грађе важне за остваривање најважнијих потреба грађана.

Проблеми биографија руске емиграције у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца / Краљевини Југославији, округли сто, Москва

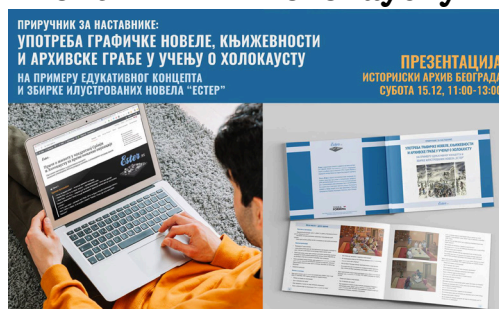
У склопу обележавања 180 година од успостављања дипломатских односа између Русије и Србије, у Дому руске емиграције „Александар Солжењџин“ у Москви, 2. октобра 2018. одржан је Међународни округли сто „Проблеми биографија руске емиграције у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца / Краљевини Југославији“.

На њему је учествовао и Слободан Мандић, помоћник директора Историјског архива Београда, који је представио рад „Биографски извори за историју руске емиграције у Историјском архиву Београда“.

Презентација приручника о графичкој новели и Холокаусту у Историјском архиву Београда

У Галерији Историјског архива Београда, 15. децембра 2018, одржан је скуп под називом *Приручник за наставнике: Употреба графичке новеле, књижевности и архивске грађе у учењу о Холокаусту на примеру едукативног концепта збирке илустрованих новела Естер*, намењен како наставницима историје, тако и библиотекарима, архивистима итд.

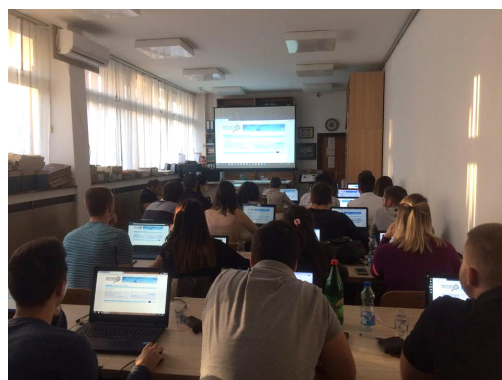

Естер је едукативни концепт замишљен као додатни наставни материјал чији је најважнији сегмент колекција илустрованих новела о животима и страдању Београђана који су почетком 1942. године убијени у Јеврејском логору Земун (Judenlager Semlin) на Старом београдском сајмишту. Садржај прича је дидактички дизајниран тако да у сваком сегменту нуди одређене прецизно осмишљене едукативне елементе, посебно прилагођене савременој пракси и филозофији образовања и учења о Холокаусту.

Збирка Естер је наставно средство нове генерације који учење о толеранцији, предрасудама, дискриминацији и антисемитизму чини приступачнијим и занимљивијим, како ученицима тако и наставницима. Као јединствен педагошки приступ учењу о Холокаусту развијен у Србији, концепт је до сада представљен у Пољској, Швајцарској, Израелу, Холандији, Немачкој, САД и Канади.

Представљен Архивски портал Европе АРЕХ

У Историјском архиву Београда је 17. октобра 2018, у сарадњи са Архивским порталом Европе и Одељењем за историју Филозофског факултета у Београду, одржана радионица за претрагу архивске грађе доступне преко интернета, коришћењем међународног

архивског портала **АРЕХ**.

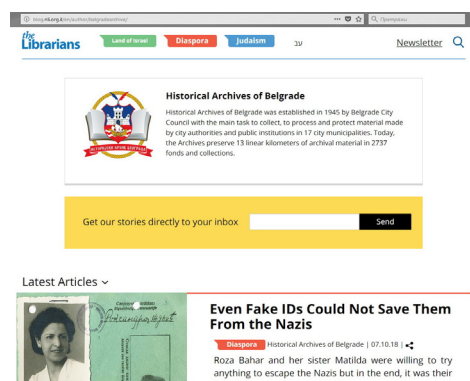
Студентима основних и мастер студија историје Филозофског факултета у Београду је том приликом представљен Архивски портал Европе, платформа која повезује око 7.000 архива из 32 европске државе и омогућава претрагу њихових фондова и збирки. Уз помоћ овог портала корисницима је на располагању претрага архивске грађе најразличитијих архива широм Европе, од великих државних, до малих парохијских архива.

Радионицу је одржао архивист Марко Перић.

Живот Јеврејске заједнице у Београду на блог страници Националне библиотеке Израела

Колеге из Националне библиотеке Израела отвориле су на својој блог страници посебан одељак у оквиру кога ће се објављивати чланци посвећени животу Јеврејске заједнице у Београду, а на основу архивске грађе похрањене у Историјском архиву Београда.

До сарадње је дошло након неколико успешно реализованих пројеката у којима је Историјски архив Београда учествовао и у којима је истраживана и објављивана архивска грађа на тему живота и рада Јевреја у Београду.

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ БЕОГРАДА НА ИНТЕРНЕТУ

<http://www.arhiv-beograda.org/rs/>

Уредници: Јелена Николић и Владимир Мијатовић

Број посета: 103.050 посета главном сајту и 34.154 посета поддоменима (12.504 Ескалација у Холокауст, 20.550 Векови Београда, 550 WW1)

Интернет презентација Историјског архива Београда свој web живот започела је 2007. године, на српском (ћирилична и латинична верзија) и енглеском језику.

Поред основног, страница поседује и три наменски урађена поддомена:

- stalnapostavka.arhiv-beograda.org - виртуелна изложба по угледу на сталну изложбену поставку Историјског архива *Векови Београда /XVI–XX век/ 2014.*
- ww1.arhiv-beograda.org - тематски водич кроз грађу посвећену *Првом светском рату, 2015.*

светском рату, 2015.

- holokaust.arhiv-beograda.org - сајт посвећен активносима међнародног пројекта *Ескалација у Холокауст*, 2016-2017.

Веб сајт Архива од 2014. ради са доменом на linux платформи који подразумева 2.000 MB простора, приступ као и неограничен број мејл адреса што задовољава тренутне потребе за даљи развој и допуну сајта.

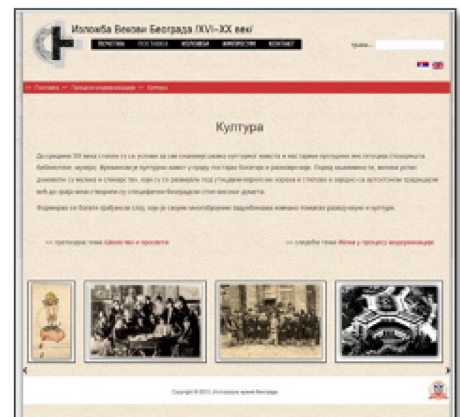
У 2018. због престанка ЕОС подршке урађено је унапређење платформе сајта на најновију верзију чиме је постигнута боља безбедност, побољшан администраторски приступ и успостављен статички или флуидни респонзиван изглед.

Годинама уназад сајт бележи велику посећеност што говори о заинтересованости корисника за рад Историјског архива Београда. Преко презентације, корисници се могу информисати о фондовима који се у Архиву чувају али и сазнати како да дођу до пројектне документације похрањене у Архиву, документације о оствареном радном стажу, личном дохотку, завршеној школи итд.

Највећи квалитет сајта пружа претрага база обраде фондова, пописа фондова и техничке документације, која даје могућност претраживања свих унетих садржаја (који су као такви доступни за јавност) кроз опцију Фондови, као и по категоријама (слике, књиге, карте и мапе, техничка документација, палати). Корисницима је омогућено да преко архивске интернет презентације претражују грађу све до нивоа предмета или документа.

Велики број посетилаца заинтересованих за рад Архива се и 2018. пријавио на мејл листу Архива радиступања најновијих информација из рада наше установе.

Онлајн издање сталне поставке *Векови Београда /XVI-XX век/* налази се на адреси www.stalnapostavka.arhiv-beograda.org још је један у низу корака ка подизању свести на локалном, националном и међународном нивоу о значају нематеријалног културног наслеђа града Београда.

У 2018. онлајн издање сталне поставке Архива посетило је **25.200** посетиоса.

Тематски водич кроз грађу посвећену Првом светском рату налази се на адреси www.ww1.arhiv-beograda.org

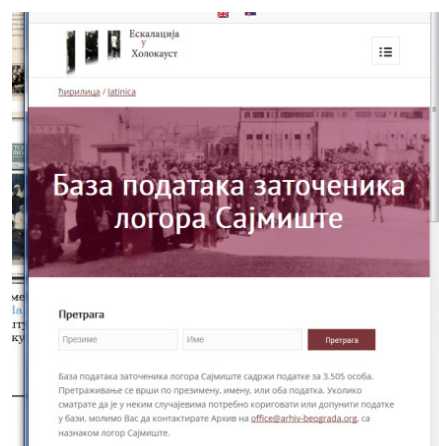
Настао је 2014. као резултат вишемесечног истраживања групе архивиста чији је циљ да упуту истраживаче на тематски одређену архивску грађу, а 2015. године то је преточено у онлајн издање.

У 2018. тематски водич је посетило **1.100** посетилаца.

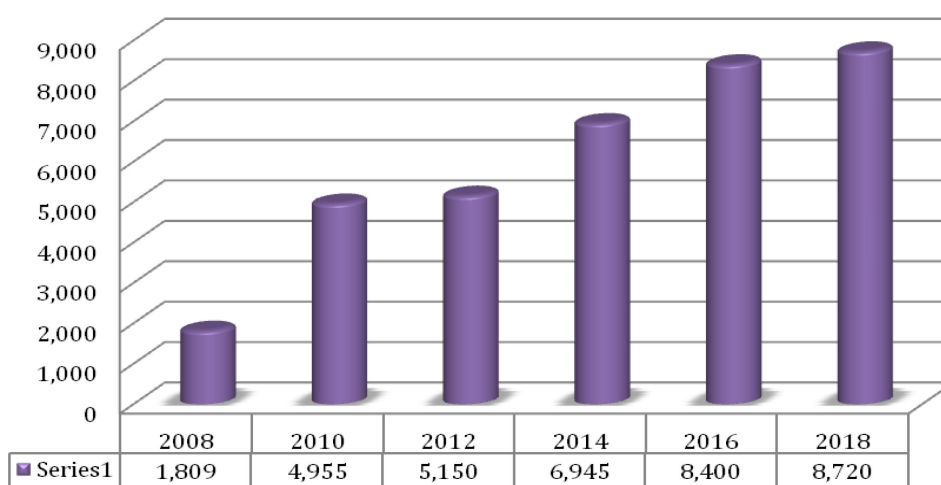

Сајт међународног пројекта Ескалација у Холокауст, holokaust.arhiv-beograda.org, путем кога се може приступити бази података логораша на Сајмишту и поред бројних занимљивих текстова приступити и публикацији тј зборнику радова са међународних конференција одржаних у оквиру пројекта.

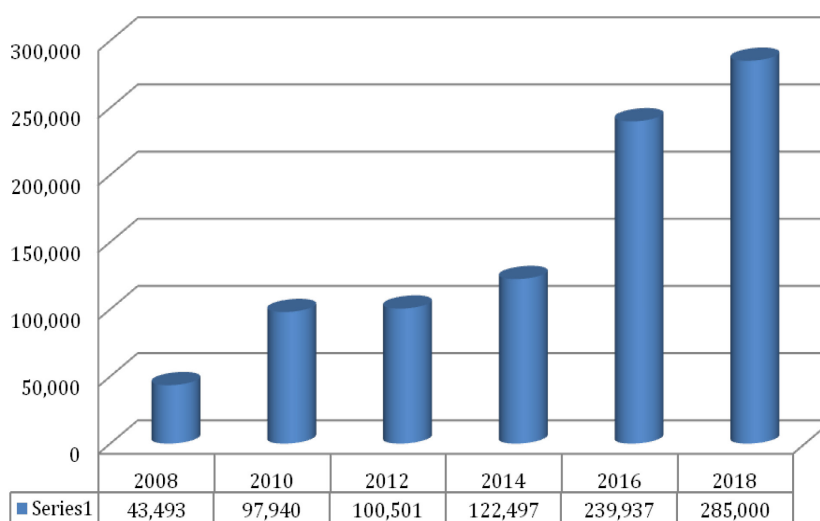
У 2018. сајт је посетило **12.504** посетилаца

**Просечан број посета сајту Архива
на месечном нивоу у периоду 2008-2018.**

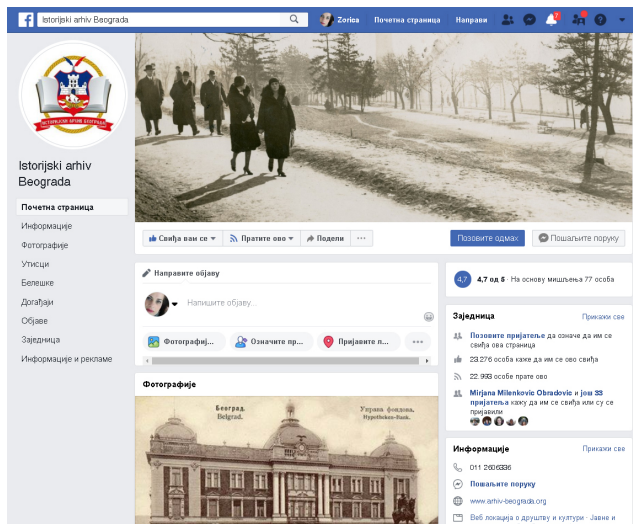
**Просечан број погодака
на месечном нивоу у периоду 2008-2018**

FACEBOOK страница ИАБ-а

www.facebook.com/pages/Istorijski-arhiv-Beograda/180908415273554

Уредник: Слободан Мандић, помоћник директора Сектора за обраду и коришћење архивске грађе
Број пратилаца: 22.993

Друштвене мреже представљају значајан медиј за промоцију сопствене делатности као и за повећање присутности у јавном простору. Историјски архив Београда од јануара 2011. године присутан је преко своје Фејсбук странице. Овакав вид промоције активности архива у савременом окружењу унапред је пажљиво размотрен. Свакодневни послови на уређивању Фејсбук странице Историјског архива Београда подразумевају следеће:

1. одабир и формирање садржаја

архивских докумената, информација, текстова и других историјских извора којима ће се широкој публици предочити историјска знања о прошлости, а такође и појачати интересовање за активности ИАБ (изложбе, публикације, рад на сређивању и обради архивске грађе) овакав вид активности показао се као најпогоднији да се разбије стереотип о архивима.

2. интеракција са корисницима

успешно вођење странице прикладним садржајима изазвало је огромну заинтересованост корисника широм света, тако да страницу прати преко 22.993 корисника. Дневна посета је и до неколико хиљада особа, што је сврстава у једну од најуспешнијих у Европи. Свакодневна интеракција са корисницима захтева одговарање на питања, уређивање садржаја послатих од стране публике као и праћење веома динамичних активности на страници

3. програмирање постова

како би динамика послова на одржавању странице текла ритмично, без празнина у ходу, повремено се врши и програмирање садржаја унапред, који се накнадно проверавају

4. праћење и евалуација постигнутих резултата

на основу доступних статистичких прегледа и према другим показатељима врши се према потреби и кориговање активности

Страница Историјског архива Београда у 2018. години, свакодневном активношћу (седам дана у недељи) и богатством садржаја, у потпуности је испунила првобитни планирани задатак да се широком кругу корисника приближи богатство архивских фондова, али и свест о значају чувања,

заштите, обраде и коришћења архивске грађе.

Поред свакодневног повећања аудиторијума и анимирања публике кроз објављивање докумената, старих фотографија, података о архивским фондовима, грађи и издањима, рубрике Догодило се на данашњи дан, текућим активностима и др, за очекивати је да ће на овај начин промовисана архивска делатност и богати фондови нашег архива заинтересовати шири круг људи, нарочито млађих генерација, и побудити у њима радозналост за коришћењем архивске грађе, али и свест о значају и неопходности њеног чувања.

5. ПОСЕЋЕНОСТ ПРОГРАМА

- укупан број посетилаца (гледалаца)

	број	%
програми установе	4.569	100%

Изложбе у галеријском простору:

1.	Изложба: Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату , Галерија ИАБ.	830
2.	Изложба: 150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића , Хол ИАБ.	2.000

Копродукције:

1.	Изложба: Логор Бањица 1941-1944 – заточеници из Пожаревца и Браничевског округа Историјски архив Београда и Историјски архив Пожаревац – Галерија Икар Клуба ваздухопловства Војске Србије у Земуну, – Клуб Гарде Војске Србије, – Централни хол Војне академије у Београду	1.500
----	--	-------

Пројекти других установа или појединаца који су се одвијали у установи у уступљеним терминима

1.	Изложба: САД – Србија, 1918–2018, дипломатски и културни односи , Галерија ИАБ, гостујућа изложба.	157
2.	Изложба: Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980)”. Галерија ИАБ, гостујућа изложба.	82

6. ОЦЕНА ПРОГРАМА ОД СТРАНЕ СТРУЧНЕ ЈАВНОСТИ:

О свим догађајима у оквиру програмске делатности Историјског архива Београда током 2018. обавештавани су медији по већ утврђеној и разрађеној методи, што је резултирало адекватним одазивом публике. Сва догађања новинари су испратили са достојном пажњом у свим врстама медија.

Архив је, као и ранијих година, био и истраживачка станица за реализацију бројних новинских чланака, публикација, документарних филмова, ТВ репортажа итд.

У складу са тенденцијом преузимања медијског простора од стране електронских медија, највећи број прилога објављен је на сајтовима медијских кућа.

Детаљније од стране 75.

Финансијски преглед трошкова за 2018. годину по структури прихода:

Финансирање	Програмски трошкови	Зараде	Редовни материјални и стални трошкови	Инвестиције и инвестиционо одржавање опреме	Породиљско боловање и боловање преко 30 дана	УКУПНО
Структура прихода	47,891,591.87	46,468,598.65	20,258,364.00	9,592,182.80	0.00	124,210,737.3 2
1. Буџетска средства	47,222,460.37	40,096,419.03	11,222,400.63	8,799,623.70		107,340,903.7 3
- Града	17,465,460.37	37,236,954.81	11,222,400.63	8,799,623.70		107,340,903.7 3
- Републике	29,757,000.00					
- општине						
2. Остали извори	669,131.50	6,372,179.62	9,035,963.37	792,559.10	0.00	16,869,833.59
- донације*			1,714,633.74			1,714,633.74
- спонзори						
- приход од реализације програма (улазнице, чланарине и др. програми)						
- приход од услуга	792,559.10		15,155,199.85	792,559.10		15,155,199.85
- остали сопствени приходи						00.00

1. ОЦЕНА РЕАЛИЗОВАНИХ ПРОГРАМА ОД СТРАНЕ УПРАВНОГ ОДБОРА

Управни одбор (УО) Историјског архива Београда је током 2018. године деловао у складу са својим овлашћењима и позитивним законским и подзаконским прописима.

Био је у току, и дао је свој допринос разрешавању појединих текућих проблема који су повремено оптерећивали редовни рад Архива, процењујући да није било инцидената који би озбиљније или трајно нарушили интегритет установе и њен на закону заснован рад и активност.

УО и даље препознаје као фундаментални проблем питање смештајних капацитета за све већи обим архивске грађе, и констатује да је по том питању вођена стална и агресивна активност у контактима са надлежним градским секретаријатима и службама, и да је остварен значајан напредак, али да је реализација и даље питање будућности.

УО компетентно и одговорно потврђује, подржава, прихвата и одобрава *Извештај о раду* за 2018. годину, који су сачинили Управа и стручне службе Архива.

Датум подношења извештаја

Председник УО ИАБ-а

30. 01. 2019. године

др Милета Радојевић,
в.д. директора Управе за сарадњу
са црквама и верским заједницама

2. ОЦЕНА ПРОГРАМА И ПОСЕБНЕ НАПОМЕНЕ ДИРЕКТОРА

Историјског архива Београда је модерна, ефикасна и отворена установа културе која у свом раду примењује високе стандарде за заштиту архивске грађе подижући свест о њеном значају за историју града Београда, његове околине и ширег региона.

Његова основна делатност је заштита архивске грађе код твораца у њеном настајању као и сређивање, обрада, пружање на коришћење и публиковање архивске грађе. Ову функцију Архив обавља за подручје свих 17 општина града Београда и врши надзор код 3.180 стваралаца и ималаца архивске грађе и документарног материјала из области управе, судства, просвете, културе, социјалне заштите, здравства, привреде, банкарства, друштвено-политичких организација и разних удружења.

Углед и значај Историјског архива Београда и ове 2018. године потврђен је, не само конкретним резултатима на пољу сређивања, обраде и заштите архивске грађе, увођењу модерних технологија и стандарда, већ и на пољу програмско-културног садржаја који је промовисан најширој јавности.

Рад са странкама такође спада у један од приоритета Архива. По разним основама, током 2018. године пристигло је 8.772 захтева, и на основу тога може се закључити да је Архив посетило око 13.500 грађана. За потребе истраживања архивске грађе Читаоницу је посетило 409 истраживача (395 домаћа и 14 иностраних) и остварило 2.451 истраживачких дана.

Програмска активност Архива 2018. године такође је била изузетно богата и значајна.

У оквиру манифестације *Дани слободе 2018.* којом су се обележавала два важна датума - дан ослобођења Београда у Првом и Другом светском рату, Архив је приредио изложбу под називом **Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату**, чији је аутор историчар Слободан Мандић, помоћник директора ИАБ. Изложба приређена поводом прославе сто година од ослобођења Београда у Првом светском рату имала је за циљ да се на основу расположиве архивске грађе укаже на неке од важних појава и догађаја који су пратили дане уочи, током и након ослобођења Београда. За потребе изложбе издвојено је 206 докумената и фотографија из фондова и збирки Архива и презентована је на 31 панелу. Изложбу коју је отворио Андреја Младеновић, помоћник градоначелника Града Београда, посетио је велики број београђана као и ђаци из 8 основних и средњих школа.

У Улазном холу архива приређена је изложба **150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића**, као подсећање на епоху и дела владара, реформатора, апсолутисте, великог поклоника уметности, по коме и данас носи име централна улица Београда.

У галеријском простору архива гостовале су две изложбе **Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980)** посвећена руском емигранту, солисти балета Народног позоришта у Београду, кореографу, композитору

и геоботаничару и **САД – Србија 1918–2018, дипломатски и културни односи**, коју је отворио Њ.Е. Кајл Скат, амбасадор САД у Републици Србији. Иако гостујуће, обе изложбе допуњене су оригиналном грађом из Архива.

Изложба **Логор Бањица 1941–1944: заточеници из Пожаревца и Браничевског округа**, настала 2017. сарадњом Историјског архива Београда и Историјског архива Пожаревац, гостовала је у Галерији *Икар* Клуба ваздухопловства Војске Србије у Земуну, Клубу Гарде Војске Србије, и у централном холу Војне академије у Београду.

Година 2018. Била је богата и на пољу издавачке делатности. Историјски архив Београда објавио је чак 11 нових издања: 2 публикације, 1 водич, 1 библиографију, 3 каталога изложби, једно репринт издање и 3 онлајн издања публикација.

Наталија Аранђеловић, Дневник 1915–1918. засигурно је једна од најзначајнијих публикација изашла током 2018. Дневник је настао за време окупације у Првом светском рату и вођен у периоду од 21. октобра 1915. до 19. октобра 1918, у Ћуприји и Београду. Конципиран у облику писама посвећених мужу у избеглиштву и на фронту, представља интимну исповест жене и мајке, ћерке и сестре. Као историјски извор првог реда драгоцен је за проучавање свакодневног живота обичног човека током Првог светског рата.

Први светски рат – тематски водич кроз фондове и збирке Историјског Архива Београда заједно са **Библиографија радовао првом светском рату – библиотечки фонд Историјског архива Београда**, кроз одабрану грађу ИАБ даје целокупну слику живота окупираног Београда и Србије, војних операција и преласка Албаније, као и живота у избеглиштву на Крфу и у расејању. Архивска грађа која је коришћена у Водичу представља историјски извор првог реда за истраживаче, а подаци дају свеобухватну слику живота у периоду 1914–1918. Водичу је прикључена и Библиографија, где је дат преглед свих публикација и чланака на ову тему, доступних кроз библиотечки фонд Историјског архива Београда.

Публикација **Логор Сајмиште – Логораши** је епилог завршеног истраживања спроведеног у оквиру пројекта *Ескалација у Холокауст*. На основу архивске грађе која се чува у ИАБ и урађене базе података, јавности ће бити доступан списак заточеника логра *Judenlager Semlin*, са доступним пратећим подацима и породичним везама по азбучном редоследу. Публикацију прати и ЦД са електронским издањем.

Током 2018. године ИАБ је у оквиру додатних програмских активности радио на реализацији 4 пројекта од кога посебно истичемо међународни пројекат **Јеврејска дигитална збирка**, везаног за дигитализацију и каталогизацију архивске грађе која се односи на Јевреје и јеврејску заједницу у Београду између два светска рата.

Домаћи пројекат **Дигитализација Збирке црквених матичних књига**, је пре свега, значајан због заштите вредних матичних црквених књига насталих у периоду 1721–1913. а њиховом дигитализацијом омогућиће се њихово лакше коришћење у научно-истраживачке сврхе, за потребе грађана и државних органа као и приликом поступка

реституције.

Захваљујући такође домаћем пројекту **Дигитална читаоница** – урадиће се кориснички портал, који предвиђа повезивање свих постојећих база података и дигитално доступних информативних средстава у јединствени претраживи портал ради значајног побољшања услуге ка крајњим корисницима.

На пољу међународне сарадње, Архив је у сарадњи са Архивским порталом Европе (АРЕх) и Одељењем за историју Филозофског факултета у Београду, одржао радионицу студентима основних и мастер студија историје Филозофског факултета у Београду на којој је представљен овај портал који повезује око 7.000 архива из 32 европске државе и омогућава претрагу њихових фондова и збирки.

И на крају, архивисти ИАБ активно су учествовали на 12 домаћих и иностраних скупова, конференција, радионица и трибина међу којима посебно истичемо Међународни округли сто **Проблеми биографија руске емиграције у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца / Краљевини Југославији**, одржаном у Дому руске емиграције „Александар Солжењицин” у Москви.

Архив је, као и ранијих година, био и истраживачка станица за реализацију бројних изложби, новинских чланака и прилога, публикација, документарних филмова, ТВ репортажа итд. Посебно нам је драго да је грађа ИАБ нашла своје место на изложби под називом **Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948–1980**, у галерији Музеја модерне уметности у Њујорку (МоМа)

О свим догађајима везаним за делатност Историјског архива Београда јавност је обавештавана путем званичног веб сајта и Фејсбук странице које су изузетно посећене, као што је и приказано у табеларном прилогу. Медији су обавештавани по већ утврђеној и разрађеној методи, што је резултирало адекватним одазивом публике. Највећи број прилога о делатности Архива објављен је на сајтовима медијских кућа.

Још једном указујем и упозоравам, да су смештајни капацитети за архивску грађу – депои попуњени 99% што онемогућава Архиву остварењу једне од основних улога - трајног смештања архивске грађе. Наглашавам да се тренд гашења фирми и пријава смештаја грађе и даље наставља повећаним интензитетом чиме се врши притисак на Архив да изврши законски урегментно преузимање доспеле документације. Стога се мора најхитније прићи пројекту дуготрајног решења овог проблема односно смештајног капацитета. По нашем мишљењу једино право решење је доградња у оквиру постојећег простора на коме се налази зграда Архива, односно проширење депоа. У том смислу, током децембра 2018. урађена је Студија изводљивости израде нове зграде, а на основу исте ће се вероватно током 2019. године приступити спровођењу јавне набавке за израду главног пројекта изградње нове зграде архива. Привремено решење би могло да буде додељивање адекватно опремљеног смештајног простора Архиву, од стране оснивача, док се не реализује проширење постојећег објекта.

Посебан проблем у реализацији законских и програмских активности је и недостатак стручног кадра, јер по још увек важећој

систематизацији из 2015. године, тренутно је запослено 44 извршиоца.

На основу предлога нове систематизације, који је у поступку усвајања, предвиђено је свега 47 извршиоца у Историјском архиву Београда што је недовољно за обављање садашњих редовних послова, а поготово за реализацију нових пројеката и програма попут дигитализације постојеће или новопримљене архивске грађе.

Узимајући у обзир све наведено као поврду да је Архив у 2018. години, поред извршавања редовних радних активности, радио и на реализацији бројних програмских активности, које су изазвале велику пажњу јавности и биле веома посећене, мишљења сам, да је Историјски архив Београда остварио веома успешну радну годину, како у својој редовној делатности тако и у програмском делу.

Мр Драган Гачић,
директор Историјског архива Београда

Датум подношења извештаја

Директор

30.01.2019.

Мр Драган Гачић

ИЗВЕШТАЈ О РЕДОВНОЈ ДЕЛАТНОСТИ АРХИВА

Програм редовне делатности Историјског архива Београда за 2018. годину дат је према организационој структури и стручним пословима унутар организационих јединица:

СЕКТОР ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ВАН АРХИВА

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Редован обилазак регистратура у циљу обављања надзора и пружања стручне помоћи при сређивању архивске грађе и регистратурског материјала на терену	423 прегледа и записника
2.	Рад на излучивању безвредног регистратурског материјала у регистратурама	408 записника и решења; излучено преко 70.500м регистратурског материјала
3.	Доношење Листи категорија регистратурског материјала са роковима чувања и давање сагласности на исте НАПОМЕНА: Од укупног броја оверених листи 48% је оверено тек након извршених исправки од стране Архива	122 листи 44 листа од 122 враћено на исправку
4.	Преписи архивских књига из регистратура	229 преписа
5.	Евидентирање нових регистратура	35 регистратура
6.	Редовно ажурирање електронске базе података о стању и променама у регистратурама у надлежности Архива	1.625 ел. записа

СЛУЖБА ЗА ТЕХНИЧКУ ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Рад са корисницима микрофилма (вишедневно истраживање сваког појединог корисника)	43 истраживача (просечно 3 доласка по истраживачу) 154 ролни
2.	Конзервација и рестаурација фондова и збирки по редовном плану и програму Књиге, зборници и друго	1.976 листова 800 листова
4.	Деловодни повез оштећених књига	20 књига
5.	Повез књига у полукожу	2 књига

6.	Израда досијеа за спољну службу	50 комада
7.	Броширан повез књига	300 књига
8.	Израда кошуљица за заштиту архивске грађе	8.500 листова
9.	Тврд повез са златотиском	47 комада
10.	Израда граничника и др. (за изложбе и читаоницу)	525 комада
11.	Израда поклопаца за фонд Каротни житеља	700 ком
12.	Израда изложивих архивских кутија Б12	30 комада

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У АРХИВУ – ДЕПО

Р. Бр	Опис послова	Количина
1.	Преузимање нових фондова или делова фондова - Привреда (9) - Преузимање легата Ивице Млађеновића, Тање Крагујевић, Мирољуба Тодоровић, Димитрија Парлића, Драгомира Ацовића, М. Шаховића	9 фондова/ 39 дужних метара сукцесивно
3.	Измештање фондова у депоу	915 m
4.	Комплетирање и формирање досијеа фондова преузетих у Архив	13 досијеа
5.	Издавање грађе за сређивање и обраду, за потребе изложбене и издавачке делатности Архива, односно за потребе корисника у читаоници и враћање у депо.	11.850 архивских јединица
6.	Истраживање архивске грађе ради издавања уверења у циљу регулисања радног стажа, имовинско-правних односа и других јавно-правних и приватно правних послова грађана	7.711 одговора по захтевима

СЛУЖБА ЗА РАД СА СТРАНКАМА КРОЗ ПИСАРНИЦУ АРХИВА

Укупан број захтева		8.772
Структура примљених захтева:		
Р.б.	врста захтева	број захтева
1.	техничка документација – пројекти зграда	3.228
2.	подаци о просеку примања и радном стажу у угашеним привредним друштвима	4.483

3.	дипломе и сведочанства угашених школа	118
4.	картони житеља Београда и Земуна (пријаве боравка) у периоду 1928-1953	23
5.	национализација	146
6.	рехабилитација	53
7.	експропријација	151
8.	решења, уговори	462
9.	конфискација	22
10.	остали типови одузимања	56
11.	бањички логор	2
12.	општи тип	28

СЕКТОР ЗА ОБРАДУ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДУ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Р. Бр	Опис послова	Количин а
Фондови, легати, лични и породични фондови		
1.	Фонд ОГБ, Техничка дирекција, катастарско одељење – власнички листови и тапије – печатање, фолијација, сигнирање, аналитичка обрада	5.866 уноса
2.	Фонд BdS – Заповедник Полиције безбедности и Службе безбедности (1941–1944). – дигитализација картотеке фонда – обрада и превод са немачког језика	83 уноса досијеа
3.	Легат породице Крагујевић – нова преузимања грађе – класификација и систематизација – попис у електронској форми	4 кутије
4.	Легат Јелене Шантић – попис књига	5 кутија
5.	Легат Мирољуба Тодоровића – нова преузимања грађе – класификација и систематизација попис у електронској форми	2 кутије
6.	Легат Драгомира Ацовића – класификација грађе и попис	74 кутије и 5 мапа

7.	Личн фонд Светомира Лазића – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање аналитичка обрада у Јанусу	151 уноса предмета
8.	Лични фонд Милана Шаховића – класификација грађе и попис књига	140 кутија
9.	Лични фонд Ивана Ђурића – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање и обрада у ЈАНУС-у	4 кутије
10.	Легат Драгослава Димитријевића Белог – класификација грађе и попис (нови пријем)	9 кутије
11.	Лични фонд Николе Давидовића – класификација грађе и попис (нови пријем)	1 кутија
12.	Удужење фијакериста, кочијаша и рабација Београд – сређивање, печатање, фолијација, израда сумарног инвентара	2 кутије 2 књиге
13.	Збирка фотографија, скенирање и повезивање – класификација грађе и попис	102 јединица
14.	Збирка црквених матичних књига – пагинација	494 књиге
15.	Легат Светозара Вукмановића - Темпа – израда сумарног инвентара	
16.	Фонд Градског одбора СУБНОР-а - Београд – сређивање, печатање, фолијација, сигнирање аналитичка обрада у Јанусу	191 досије
17.	Фонд Безбедносно-информативне агенције БИА – обрада досијеа	22 досијеа
18.	Фонд Илије Милосављевића Коларца – сређивање и обрада књига фонда Задужбина Илије М. Коларца	21 књига
19.	Израда пописа аудио-визуелне архивске грађе у фондовима ИАБ – Израда пописа аудио-визуелне грађе као припрема за дигита-лизацију, чиме би се носачи записа сачували од пропадања, а истовремено би се олакшала доступност.	додавање попису новоприм љених носача информа ција
Информативна средства		
1.	Водич кроз легате, личне и породичне фондове Историјског архива Београда – Истраживање архивске грађе и литературе, скенирање фотографија и докумената, припрема за штампу и штампа.	56 фондова

2.	Израда регистра фондова ИАБ – провера и исправка података – попис фондова који нису категорисани ради доношења решења	
3.	Израда решења о утврђивању архивске грађе – Израда решења о утврђивању архивске грађе за културно добро, која се чува у ИАБ, са списком архивске грађе која се утврђује за архивско добро	предмет 198 стр под бројем 06-898
4.	Фонд СУБНОР-а Израда сумарног инвентара	201 уноса
5.	Разни послови на сређивању, обради и припреми архивске грађе за публиковање – у складу са планом и програмом рада – фолијација, сигнирање, печатање израда аналитичког инвентара	
Остало		
1.	Пријаве погинулих, убијених, настрадалих и несталих грађана Југославије у Другом светском рату – сређивање и обрада предмета пријава жртава Другог светског рата на територији ФНРЈ – сигнирање – аналитичка обрада	630 предмета
2.	Завршетак радова на бази података жртава логора Сајмиште повезивање и исправка података	

ОДСЕК ЗА ПРОГРАМЕ, ПУБЛИКОВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

ПРОГРАМИ - Опис послова		
1.	Изложба Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату , 1.– 30. новембар, Галерија ИАБ. - истраживачки рад - скенирање и обрада фотографија и друге грађе за изложбу - припрема текстова каталога и легенди паноя - дизајн и прелом текста каталога, изложбених паноя, паноя билборда и позивница - поставка изложбе - издаа документарног филма са отварања изложбе - координација послова са лекторком, рецензенткињом - организација отварања изложбе и њене	

	промоције у медијима	
2.	Изложба 150 година од убиства кнеза Михаила Обреновића, улазни хол ИАБ - истраживачки рад - скенирање и обрада фотографија и друге грађе за изложбу - припрема текстова каталога и легенди - дизајн и прелом текста каталога, изложбених паноа - поставка изложбе	
3.	Изложба Логор Бањица 1941-1944 – заточеници из Пожаревца и Браничевског округа Централни хол Војне академије у Београду, Клуб Гарде Војске Србије у Београду, Галерија <i>Икар</i> Клуба ваздухопловства Војске Србије у Земуну - поставка изложбе - издаа документарног филма са отварања изложбе	
4.	Изложба САД – Србија, 1918–2018, дипломатски и културни односи, 30. јун – 6. јул 2018, гостовање изложбе, Галерија Историјског архива Београда - истраживачки рад на допуни изложбе - техничка реализација изложбе - поставка изложбе - издаа документарног филма са отварања изложбе - организација отварања изложбе и њене промоције у медијима	
5.	Онлајн изложба: Олег Сергејевич Гребеншчиков (1905–1980), 18. – 24. април, гостовање изложбе, Галерија Историјског архива Београда - истраживачки рад на допуни изложбе - техничка реализација изложбе - поставка изложбе - издаа документарног филма са отварања изложбе - организација отварања изложбе и њене промоције у медијима	
6.	Стална изложбена поставка прилагођена онлајн издању Векови Београда /XVI-XX век/ - одржавање web платформе - допуна докумената	
7.	Онлајн изложба: Први светски рат у фондовима и збиркама Историјског архива Београда - одржавање web платформе - допуна докумената	

ЧИТАОНИЦА - опис послова		
1.	пријем истраживача и вођење прописаних евиденција у електронској форми у Читаоници – домаћи истраживачи – страни истраживачи	409 истраживача 395 истраживача 14 истраживача
2.	истраживачких посета и унос у електронску базу – истраживачке посете домаћи истраживачи – истраживачке посете страни истраживачи	2.451 посете 2.372 истраживачких дана 79 истраживачких дана
3.	издавање и враћање архивске грађе по реверсима (инвентарне јединице)	3.286 инв. јединица
4.	број издате архивске грађе по јединицама	3.386 инв. јединица
5.	техничка документација (инвентарне јединице)	2.513 инв. јединица
6.	издавање и враћање ролни микрофилма у микрофилмској лабораторији	161 ролни
7.	број истраживача који су користили картоне грађана Београда и Земуна број прегледаних картона картотеке грађана Београда и Земуна	103 истраживача 58.246 картона
8.	пружање информација корисницима о архивској грађи у читаоници, телефоном и путем електронске поште издатих библиотечких јединица у читаоници	6.820 контакта
9.	издатих библиотечких јединица у читаоници – књиге	13 књига
10.	издатих библиотечких јединица у читаоници – периодика	35 јединица
БИБЛИОТЕКА - опис послова		
1.	набавка књига и часописа куповином, разменом и поклоном - примљени примерци	67 наслова
2.	разменом дато другим институцијама	120 публикација
3.	инвентарисање и техничка обрада публикација	220 публикација
4.	урађена каталогизација у информативном систему <i>Јанус</i>	210 уноса 260 допуна
5.	купљених публикација за Библиотеку	36 наслова
6.	међуинституционална сарадња са архивима,	око 300

	музејима, институтима Београда и Србије	контаката
7.	сарадња са издавачким кућама, књижарама и антикварима	50 контаката
8.	добијене публикације путем поклона и размене	52 публикација
9.	евиденција издавања на коришћење библиотечких јединица за потребе запослених	око 230 библиотечких јединица
10.	дописи и контакти преко мејла, телефона	око 300 контаката

СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ, МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ И ИНФОРМАЦИЈЕ

Послови и радни задаци у Сектору одвијају се директно кроз послове праћења правних прописа, послове администрације и спровођење поступка јавних набавки којима директно руководи помоћник директора и друге послове додељене једној групи и једном одсеку и то кроз:

1. Групу за рачуноводствене послове
2. Одсек за примену информационих технологија

Група за рачуноводствене послове Сектора за правне, материјално-финансијске послове и информације, води евиденцију о извршиоцима који су запослени у Архиву, а која се односи на њихову присутност на послу, плаћена – неплаћена одсуства, годишње одморе, боловања и др, и сваког 01-ог и 15-ог у месецу доставља се извештај.

Организује рад Управног и Надзорног одбора, припрема и формулише седнични материјал, и извештава оснивача, односно Секретаријат за културу, о њиховом раду. Током 2018. године одржано је девет седница Управног и две седнице Надзорног одбора.

На седницама Управног одбора, између осталог, расправљано је о:

- Изменама Финансијског плана прихода и расхода ИАБ-а за 2018. годину (било их је четири).
- Изменама Плана набавки ИАБ-а за 2018. годину (било их је четири)
- Текућим проблемима из живота и рада Архива

Посебна активност исказана је приликом израде и спровођења Финансијског Плана прихода и расхода, као и с тим у вези донетог Плана набавки ИАБ-а.

У 2018. години спроведено је: 90 набавки од чега 12 јавних набавки мале вредности; 27 набавки преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу јавних набавки града Београда и 51 набавки на које се закон не примењује.

Када говоримо о јавним набавкама мале вредности посебно ћемо истаћи:

- Набавку услуге израде и испоруке спомен плоче Миодрагу Петровићу Чкаљи која је спроведена у 2017.години али је сама спомен плоча откривена током месеца фебруара 2018. године.
- Набавка услуге вршења физичко – техничког обезбеђења (јавна набавка спроведена у августу месецу на период од годину дана) Кроз ову набавку у другој партији спроведена је и набавка услуга против пожарне заштите кроз коју је закључен Уговор са Предузећем ИПОН Систем д.о.о. Београд

које се сматра једном од три најбоља предузећа у Србији која се баве овом тематиком против пожарне заштите, док је што се тиче услуга обезбеђења настављена сарадња са Предузећем Securitas SE.

- Набавка радова на инвестиционом одржавању дела крова изнад канцеларијског простора на објекту Историјског архива Београда (јавна набавка спроведена у октобру месецу и радови на адаптацији завршени у предвиђеном року до краја 2018. године).

Изглед крова Историјског архива Београда пре и после радова

- Набавку мултифункционалног скенера великог формата A1 (која је спроведена у септембру месецу након чега је сам скенер и испоручен)
- Набавку услуге штампања изложбе „Београд - 100 година од краја Првог Светског Рата“ (која је спроведена у октобру месецу након чега је почетком новембра и сама Изложба отворена);
- Набавку услуге штампања књига „Први Светски Рат у фондовима ИАБ-Водич (приређивачки рад)„ и „Библиографија радова о Првом Светском Рату (библиотечки фонд Историјског архива Београда)“ (која је спроведена у новембру месецу);
- Набавку услуга штампања књиге „Логор Сајмиште – Логораши“ и CD издања „Логор Сајмиште – Логораши (приређивачки рад) (која је у две партије спроведена током месеца новембра 2018. године);
- Набавку услуге штампања књиге „Поменик жртвама Холокауста у Београду“ (која је спроведена током месеца новембра 2018. године);
- Набавку услуге штампања Водича ИАБ-а (која је спроведена током месеца новембра 2018.године, а чије ново и ажурирано издање је штампано и одрађено на основу информација које су дале стручне службе Архива);
- Набавка услуге штампања проспекта за промоцију издања Историјског архива Београда (која је спроведена током месеца новембра 2018. године).

Очекује се да ће се промоција свих издања Историјског архива Београда одржати почетком 2019. године на месту које ће за то бити накнадно одређено.

- Набавка канцеларијског материјала за Партију 1 – Папир за писање и папир за штампање и фотокопирање (која је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца октобра 2018. године);
- Набавка канцеларијског материјала за Партију 4 – Табулари, термалне ролне, адинг ролне (која је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца октобра 2018. године);
- Набавка услуга мобилне телефоније (која је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца октобра 2018. године и уговор је закључен са Компанијом Теленор Србија а.д. на период од две године);

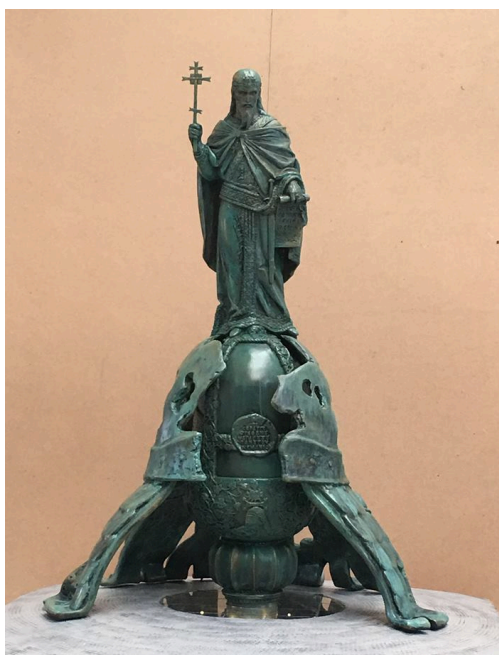
- Набавка услуге и испоруке спомен обележја Зорану Ћинђићу Премијеру Републике Србије (која је спроведена путем преговарачког поступка без објављивања позива за достављање понуда и закључен Уговор са Фондацијом Heartefact Fond крајем августа месеца 2018. године.) Иако је само спомен обележје завршено у

задатом року тј. до краја 2018.године одлучено је да се са самим постављањем истог сачека док не буде завршена целокупна реконструкција Студентског Трга на коме ће потом ово значајно и у сваком случају атипично уметничко дело бити постављено и свечано откривено.

- Набавка електричне енергије Партија 1 – активна електрична енергија у категорији високи, средњи и ниски напон и широка потрошња (која је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца јула 2018. године и уговор је закључен са ЈП ЕПС Београд на период од две године);
- Набавка погонског горива за Партију 1 – Безоловни моторни бензин на бензинским станицама и Партију 2 – Гасно уље ЕУРО ДИЗЕЛ на бензинским станицама (које су спроведене преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца јула 2018.године и уговор је закључен са НИС а.д. Нови Сад на период од две године);
- Набавке канцеларијског материјала за Партију 2 – Коверте, Партију 3 – Обрасци, пословне књиге и налепнице, Партију 5 – Фасцикле, регистратори и материјал за архивирање и паковање, Партију 6 – Свеске, блокови, стикери, роковници и мапе, Партију 7 – Прибор за писање и брисање,

Партију 8 – Пратећи компјутерски материјал, аудио и видео касете, Партију 9 – Батерије, Партију 10 – Материјал за спајање, корицење и бушење, Партију 11 – Кетрици, филмови, ролне за телефакс уређаје, пантљике за рачунарске машине и Партију 12 – Остали канцеларијски материјал (које су спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца септембра 2018. године);

- Набавке папирне галантерије за одржавање личне хигијене запослених у ИАБ-у (која је спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца септембра 2018. године);
- Набавке прибора за одржавање хигијене за Партију 1 – Крпе, сунђери, четке и остали сродни производи, Партију 2 – Метле, Партију 3 – Кесе, корпе и остали сродни производи и Партију 4 – ПВЦ, дрвени, пластични и остали прибор за одржавање хигијене и освеживачи (које су спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца септембра 2018. године);
- Набавке средстава за одржавање хигијене за Партију 1 – Средства за одржавање и ручно и машинско прање рубља и посуђа, Партију 2 – Средства за одржавање радних и кухињских површина, подова и санитарија, Партију 3 – Бицидне производе и Партију 4 – Крме, сапуне и остала средства за одржавање хигијене (које су спроведена преко Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки града Београда током месеца септембра 2018. године);
- Набавке канцеларијских столова за потребе запослених у ИАБ-у (јавна набавка спроведена у јуну месецу 2018. године и након тога нови столови су испоручени и монтирани у предвиђеном року до краја месеца августа 2018.године);
- Набавка услуге штампања изложбене поставке на улазном Холу ИАБ-а поводом 150 година од убиства Кнеза Михаила Обреновића (јавна набавка спроведена у мају месецу 2018.године и откривена 29. маја 2018. године тачно на датум 150-годишњице од убиства Кнеза Михаила Обреновића);

У име Историјског архива Београда као заменик председника Комисије Града Београда за спровођење јавне набавке преговарачког поступка без објављивања јавног позива за израду и испоруку споменика Стефану Немањи у Скупштини Града Београда учествовао је Бојан Драшкић, помоћник директора за правне, материјално – финансијске послове и информације ИАБ-а. Претходно је преко Историјског архива Београда организована исплата хонорара члановима Комисије за избор решења Споменика Стефану Немањи, а потом и извршена исплата награда за прво, друго и треће место као и три утешне

награде на овом престижном међународном Конкурсу. Очекује се да ће сам споменик Стефану Немањи бити завршен до 01. септембра 2019. године, након чега ће се одлучити о његовој дефинитивној локацији за постављање и датуму за његовог откривања.

Имајући у виду већ одређено искуство у раду на спровођењу јавних набавки у вези са услугама израде и испоруке различитих споменика, спомен обележја и спомен плоча граду Београду од стране различитих извршилаца, Историјски архив Београда је од свог оснивача Секретаријата за културу добио ванредна средства из донације НИС а.д. Нови Сад и на основу истих спровео набавку на коју се Закон не примењује за услугу израде и испоруке и монтаже спомен обележја Трипод на кружном току код Богословског Факултета у Београду. Ова набавка је спроведена крајем месеца октобра 2018. године и извршена је у

уговореном року тј. до краја 2018. године. Очекује се да ће се постављање ове модернистичке скулптуре аутора Косте Богдановића бити уприличено са првим пролетњим данима месеца Априла 2019. године на горе наведеној локацији.

Поштујући позитивне прописе и потребе Историјског архива Београда као корисника Сектор ће и убудуће наставити са спровођењем свих потребних јавних набавки.

Имајући у виду да је крајем месеца октобра 2017. године одржана је 300 Седница Комисије за планове када је на јавном увиду омогућено је да се Историјски архив Београда прошири на плац који је предходним планом требало да буде блоковска гаража, а сада ће се тиме омогућити доградња зграде Архива. Стога је наш оснивач одлучио, имајући у виду акутни проблем са недостатком смештајног просотра за нову архивску грађу која би дошла у Архив, да уради тзв. студију изводљивости доградње објекта Историјског архива Београда и тај посао је додељен Саобраћајном Институту ЦИП који је ту студију са задовољством завршио у новембру месецу 2018.године. Ова Студија изводљивости доградње објекта Историјског архива Београда је само једна претпоставка шта би се на тој локацији могло направити уз осврт на опредељен буџет и намену тог дограђеног објекта. Одлучено је да се током 2019. године приступи изради детаљног Пројекта доградње објекта Историјског архива Београда, на шта би требало да да сагласност и Против пожарна Полиција, што на крају изискује да се мора приступити коначном договору са власником дела новодобијеног простора који је настао затварањем отвореног дела колонаде у приземљу објекта Историјског архива Београда.

С тим у вези, а везано за раније одржан састанак ког Градског Менаџера у присуству тадашњег Градског Секретара за културу г-ђе Ивоне Јевтић, тадашњег Градског Секретара за имовинско правне послове г-ђе Славице Савичић, директора Архива мр Драгана Гачића и Лале Драгана којом приликом је констатовано и закључено да се омогући укњижба дела новонасталог пословног простора који је припао извршиоцу Лале Драгану на основу затварања отвореног дела колонаде у приземљу објекта Историјског архива Београда, и у вези тога још једном добијеним стручним мишљењем Градског Јавног

Правобраниоца који то право Лале Драгана да се укњижи на свом делу није оспорио, обратили смо дописом Предузећу АБА Консалт д.о.о. Београд захтевајући да се исправи погрешка у пројекту изведеног стања, који је иста урадила, а у вези легализације новодобијеног простора насталог затварањем отвореног дела колонаде у приземљу објекта Архива. Сугестија је била да се изменом пројекта изврши спецификација посебних делова пословног простора – 1 који је припао Архиву и – 2 пословни простор који је припао извршиоцу (Лале Драгану). Везано за то од Секретаријата за послове легализације објекта смо добили упутство како да обновимо предмет који је архивиран још 2012. године и након тога смо приступили прибављању документације како би се извршила тзв. физичка деоба новодобијеног простора и омогућила укњиужба извршиоцу посла Лале Драгану на свом делу.

Целу ствар смо још додатно интензивирали када је наш оснивач приступио изради Студије изводљивости доградње зграде Историјског архива Београда у новембру месецу 2018. године тако што смо од Секретаријата за имовинско правне послове тражили помоћ и добили информацију да је неопходно направити Анекс основног Уговора којим би се констатовало да је извршилац посла Лале Драган завршио све своје уговорне обавезе и након тога би му се омогућило да се укњижи на свом припадајућем делу и на тај начин се заврши ова дугогодишња проблематика. Том приликом је са Секретаријатом за инвестиције договорено да Лале Драган са својим правним тимом приступи изради овог Анекса на који ће потом дати сагласност Градско Јавно Правобранилаштво и по дефинитивном потписивању истог би се завршила ова дугогодишња проблематика која траје више од 20 година.

Пошто је извршилац посла дана 14. децембра 2018. године доставио предлог Анекса Уговора убрзо потом смо ступили у контакт са Секретаријатом за имовинско правна питања који нам до данашњег дана није доставио своје стручно мишљење. По добијању стручног мишљења од Секретаријата за имовинско правна питања ми ћемо се обратити извршиоцу посла Лале Драгану да у том делу уколико буде неходно коригује текст Анекса Уговора, а потом све тако послати у Градско Јавно Праобранилаштво да и од њих добијемо дефинитивно одобрење да можемо потписати такав Анекс и по добијању тог позитивног мишљења од Правобранилаштва закључити Анекс основног Уговора којим ће бити омогућена укњиужба извршиоцу посла Лале Драгану на свом делу.

ОДСЕК ЗА ПРИМЕНУ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

Свакодневни рад са корисницима услуга и рад свих служби унутар Архива ослања се једним делом и на информациони систем *Јанус*. Примарни посао и током 2018. године био је одржавање, адаптација и надоградња постојећих модула. Редовно је администриран целокупан систем, вршене су корекције кода на више модула, рађено је прилагођавање како на апликациони сервер тако и на сталне промене апликација до којих настаје приликом инсталације аутоматских надоградњи.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА		
1.	Дигитализација Картона житеља Након завршеног посла скенирања у другом делу реализације пројекта који је 2017. подржан од стране Министарства културе и информисања у 2018. Настављен је унос метаподатака који се повезују са скеновима, корекцијама уноса, изради претраге и штампе резултата за потребе корисника и на интеграцији у информациони систем Архива.	20 кутија 25.000 обрађених скенова са анотацијама
2.	Дигитализација Збирке црквених матичних књига, прва фаза. Урађене су следеће општине: СО Вождовац, 8 књига, 2.493 стране СО Врачар, 15 књига, 5.323 стране СО Палилула, 34 књиге, 10.281 страна СО Савски венац, 24 књиге, 6.587 страна СО Стари град, 53 књиге, 18.038 страна СО Нови Београд, 7 књига, 1.652 стране СО Звездара, 17 књига, 4.693 стране СО Раковица 15 књига, 4.355 страна	173 књиге 53.422 скенова
3.	Дигитализација тематски одабране архивске грађе о јеврејској популацији	5.930 предмета 10.350 скенова
4.	Дигитализација информативних средстава за потребе израде портала за кориснике читаонице: сумарни инвентари, аналитички инвентари, пописи итд.	325 фајлова 6.888 скенова

5.	У оквиру Одсека вршена је дигитализација архивске грађе за потребе радника Архива и за странке из Читаонице и Писарнице. Скенирање докумената, фотографија и књига, њихова финална обрада и штампа у различитим димензијама, архивирање скенова и заштитно снимање. У оквиру копирнице рађено услужно копирање за кориснике: техничка документација, одузета имовина, сведочанства, радни стаж, одабрана грађа по жељи истраживача.	око 3.000 скенова око 21.000 копија за потребе странака и око 2.000 за запослене
ПРОЈЕКТИ		
6.	Наставак рада на пројекту израде дигигиталне колекције архивске грађе о јеврејској популацији која се налази у Историјском архиву Београда: иницијатива, учествовање у организационом тиму, организација информатичких послова: база података, структура, дигитализација, контрола, бекап...	
7.	Рад на пројекту дигитализације Црквених матичних књига и планирању наредних корака	
ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЈАНУС		
8.	Информациони систем <i>Јанус</i> је у току 2018. радио непрекидно, без приметних застоја 24 часа дневно.	
9.	Дорађиван интерфејс за модул Обрада фондова са оптимизацијом брзине, претраге и визуелног приказа и стандардизацијом за сваки прегледач.	9.088 аналитичких описа
10.	У складу са потребама и изменама темплејта за одговор на захтеве странака одржаван је модул <i>Рад са странкама</i>. Дорађиван је и одржаван модул евиденције истраживача у Читаоници Архива.	8.778 унетих захтева странака 2.451 посета истраживача у Читаоници
11.	Преко сајта Архива корисници и даље могу online претражити базу података техничке документације која се редовно допуњава у складу са приспелом документацијом и упознати се да ли се у Архиву налази документација која им је потребна.	1200 нових података Укупно 68.323 уноса
12.	У оквиру модула <i>Спољна служба</i> и даље се врши електронска евиденција свих регистратура и записника о обиласку.	3.168 регистратура, 2.163 активних регистратура

13.	Одржаван модул <i>Библиотека</i> за унос инвентара и сигнатура књига из Библиотеке ИАБ са неопходним описима у складу са библиотечким стандардима.	110 уноса и исправки
14.	Дорађена је MSSQL процедура за аутоматски бекап, оптимизован простор на главном серверу и подешаван је аутоматски бекап за рачуноводствене фајлове, вршене адаптације постојећег кода сходно новим опцијама и потребама Архива, прелазак на линукс оперативни систем итд.	
15.	Истраживане нове библиотека и прилагођавање апликативних модула новим верзијама HTML5 CSS3 и новим верзијама претраживача.	
16.	У делатности Одсека је и службена електронска пошта Архива која се дистрибуира и бекапује. Тренутно је активно преко 40 мејл налога преко текућег хостинга и запослени самостално шаљу и примају своју службену електронску пошту. Архив има две званичне мејл адресе а комуницира и са корисницима преко контакт стране постојећег сајта.	
ИАБ НА ИНТЕРНЕТУ		
17.	Веб сајт Архива У оквиру Одсека у сарадњи са спољним сарадницима урађен је сигурносни и квалитативни прелазак на нову верзију кода уз следеће кораке: – прелазак на нови рс домен (www.arhiv-beograda.rs) са променом хостинг провајдера према препоруци Министарства за културу и информисање. Задржан је постојећи домен org (https://www.arhiv-beograda.org/rs/) и омогућена редирекција јер је сајт већ годинама уназад добро позициониран на Гугл претрази. – Урађен је трансфер главног и постојећа три поддомена као и трансфер свих постојећих мејл адреса запослених на нови хостинг на линукс платформи. – Инсталиран је нови сертификат за приступ сајту и претрази базе података због нових безбедносних процедура на вебу које су постојеће поставке пријављивале као небезбедне и онемогућавале спољни приступ претрагама база података – урађена је надоградња и трансвер на нову последњу верзију CMS платформе са модификовањем MySql базе и коришћењем SASS претпроцесора	850 чланака на основном сајту преко 2.000 приступа претрази преко сајта ИАБ

	– урађена надоградња пратећих плагинова, екстензија и модула као и замена оних за које више не постоји подршка – инсталиране су нове сигурносне компоненте Поред тога одржавани су и подсајтови посвећени <u>Сталној поставци</u>, <u>Првом светском рату</u> и <u>Ескалација у Холокауст</u> који је пратио активности истоименог међународног пројекта. У 2018. Било је више интервенција на блокирању DDoS напада и чишћењу штетног кода уз решавање проблема са сервисима са сајта због серверских сертификата и крос-доменске заштите на претраживачима. Набављен је и додатни сертификат за нови домен Архива уз тестирање и имплементацију.	
	У сарадњи са спољним сарадницима у 2018. урађен је нови портал Архива – дигитални репозиторијум за преглед и претрагу дигитализованих црквених матичних књига и картона житеља.	
	Посредством Одсека Архив је и у 2018. наставио са коришћењем фибер оптичког интернета брзине 1 Gbps Тиме је стабилизovan интернет приступ који ради 24 часа дневно што задовољава потребе свих запослених који се налазе у рачунарској мрежи.	
РАЧУНАРСКА ОПРЕМА И МРЕЖА - ОДРЖАВАЊЕ		
18.	Настављен је поступак преласка локалних рачунара на нову мрежу – први и други спрат. Редовно су одржаване све функције интернет линкова и рутера као и ЛАН. Разрађивани су даљи планови око израде будућег дата центра Архива и план израде таквог центра је и урађен 2018. године.	
19.	Вршено је планирање и набавка рачунарске опреме и рачунарске мреже. (5 рачунарских конфигурација: INTEL Core i3-8100 4-Core 3.6GHz, GIGABYTE H3, TOSHIBA 500GB, TECUS NAS Storage 5x2TB SATA, 4 monitora BENQ 23.8, 2 мултифункционална уређаја штампач-скенер-копир Kyocera ecosys	
20.	На дигитални репозиторијум DSPACE пренети скенирани картона житеља и извршена инсталација новог сервера уз апликацију Archeion за преглед, претрагу, исправку и дораду анотација картотеке житеља	
21.	Редово су сервисирани сви периферни уређаји: штапачи, плотери и скенери и набављани тонери	
ИНТЕРВЕНЦИЈЕ И СИСТЕМ		

22.	СИСТЕМ, МРЕЖА, РАЧУНАРИ – оптимизација и чишћење простора на главном серверу, пренос периодичних бекап фајлова на другу локацију, прављење ДВД копије – одржавање NETGEAR сторица за аутоматски бекап рачуноводства, израда бекапа – подешавања новог сервера (Chairos) за преузимање функција домена www.архив-београда.рс – Сервер-DSPACE(дигитално складиште) администрирање – Сервер-ZENTYAL линух: администрирање – Сервирање и замена рачунара, надоградња на Вин7 ЈАНУС, ИНТЕРНЕТ – редовна дорада модула у Јанусу у складу са потребама и апдејтима браузерa – допуне модула за рад на пројектима: Сајмиште – извоз података за публикацију – промена хостинг локације и бекап – дорада на модулима за приступ претрага са сајта Архива – активирање нове локације за Први светски рат. Потпуна измена структуре сајта (локација фајлова)	
КОНФЕРЕНЦИЈЕ		
23.	1. Међународна конференција <i>Технички и садржајни проблеми класичног и електронског архивирања у Раденцима</i>: Један од предавача била је и Јелена Николић, шеф Одсека за примену информационих технологија са темом <i>Дигитализација картотеке житеља града Београда</i>. 2. <i>Digital Day 2018</i>. уз учешће институција културе: у оквиру програма, 9.маја 2018. одржана је секција са примерима добре праксе из области дигитализације у култури. Један од предавача била је Јелена Николић из Историјског архива Београда која је говорила о пројекту дигитализације Картотеке житеља града Београда 3. Представници одсека присуствовали и другим конференцијама и радионицама у организацији Архива Србије и Министарства културе	
ОСТАЛО		
24.	- Од априла 2015. након одласка једног запосленог одсек	

	отежано функционише како у сервисирању дневних и потреба Архива тако и у неопходном развоју. - Одсек је учествовао у административном функционисању Архива по разним основама: писању пројеката, потраживању средстава од стране буџета, у изради анализа, јавним набавкама итд. - Одсек је редовно учествовао у пословима координације са спољним сарадницима, пословима међународне сарадње, припреми штампе за изложбе и адресаре итд. - Одсек је учествовао у организацији 2 радионице које су одржане у простору Архива - Представници Одсека су учествовали у припреми изложби: <i>Михаило Обреновић 1823 – 1868, 150 година од убиства кнеза и Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату.</i> - Вођена је евиденција потрошње папира и тонера, израда налога, вођење рачуна о статусу опреме: рачунари, копир машине и скенери. - Одсек је примио волонтера са Факултета организационих наука (ИТ) у оквиру четворомесечне обуке за рад у организацији БГ праксе	
--	---	--

Прилог уз рубрику **Оцена програма од стране стручне јавности**

ИЗЛОЖБА „ОЛЕГ СЕРГЕЈЕВИЧ ГРЕБЕНШЧИКОВ (1905–1980)”. ГОСТУЈУЋА ИЗЛОЖБА, ГАЛЕРИЈА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА

вечерње

НОВОСТИ

Trag u igri i nauci

M. KRALj | 18. april 2018. 21:42 | Komentara: 0

Izložba o Olegu Grebenščikovu u Istorijском arhivu Beograda

Препоручите 1

Подели

Tw eet

Oleg Sergejevič Grebenščikov, Foto Istorijски arhiv Beograda

VEO zaborava koji je pao preko umetničke i naučne karijere Olega Sergejeviča Grebenščikova (1905-1980), gotovo 40 godina posle njegove smrti, u sredu je delom skinut, otvaranjem izložbe o njegovom životu i stvaralaštvu u Galeriji Istorijског arhiva Beograda, na Novom Beogradu. Postavka posvećena ovom ruskom emigrantu, solisti baleta Narodnog pozorišta, koreografu, kompozitoru i geobotaničaru, koju čine eksponati iz njegove lične zaostavštine, organizovana je u saradnji sa Ruskom humanitarnom misijom.

Pored uloga ostvarenih na sceni srpskog nacionalnog teatra tokom igračke karijere (zahvaljujući upravo ruskim balerinama i baletanima ova umetnost je posle Prvog svetskog rata zaživela kod nas), ovdašnju sredinu zadužio je i

„САД – СРБИЈА, 1918–2018, ДИПЛОМАТСКИ И КУЛТУРНИ ОДНОСИ“

ГОСТУЈУЋА ИЗЛОЖБА, ГАЛЕРИЈА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА

12 Петак 29. јун 2018.
kultura@politika.rs

КУЛТУРА

ПОЛИТИКА

Незадрживи пробој цеза и филмске индустрије

Изложба „САД – Србија, дипломатски и културни односи“ која ће бити отворена вечерас у Историјском архиву Београда обухвата период од 1918. до 2018. године

Гостујућа изложба „САД – Србија, 1918–2018, дипломатски и културни односи“ биће отворена вечерас у 19 часова у Историјском архиву Београда (Палмира Толатија 1). Аутори поставке су археолог Бора Димитријевић, некадашњи директор Народног музеја у Зајечару, и историчар Миладин Милошевић, некадашњи директор Архива Југославије. Изложбу отвара амерички амбасадор Кајл Скот.

Изложба представља покушај да се сажме један буран век и осветле најбитнији детаљи у дипломатској и културној релацији двеју земаља

Српска Краљевска академија примила је за члана географа Дагласа Џонсона, а америчке фондације помагале су културне и здравствене институције у тадашњој Југославији

– географски удаљених, економски, политички и културно асиметричних.

Век којим се изложба бави умногоме су обележила два светска рата током којих су владали јаки савезнички односи Србије и САД, што је зближило поменуте земље, али и два различита друштвена уређења и поглед на стремљење бољем и праведнијем свету, посебно људским правима и демократским слободама савременог света.

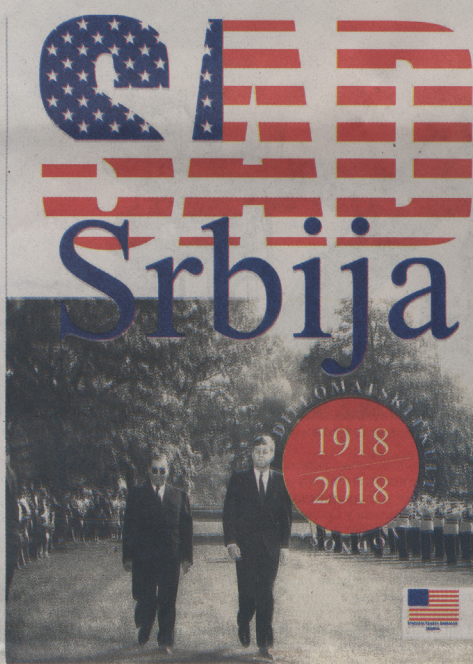
Док је у Србији од 1945. до 1992. владало мишљење да се то може остварити једино у социјалистичком друштвеном уређењу, аутори изложбе наглашавају да су САД током читавог 20. века настојале да свој систем вредности у домену људских права и демократских слобода наметну као тековину на којој почива њихово друштво.

– Историја 20. века диктирала је односе између двеју земаља некада у већој, а некада у мањој мери. Међутим, једна појава је била константа у односима Србије и САД, а то је економска помоћ Сједињених Држава Србији, коју је наша земља почела да добија још током Првог светског рата. Док је почетак Првог светског рата практично довео САД у Европу, крај је означио њихово

окретање својим проблемима – истиче Миладин Милошевић.

Аутори изложбе су сагласни да се наведени период са аспекта културних односа двеју држава може окарактерисати као период откривања. Наиме, први југословенски уметници одлазе у Сједињене Државе где приређују своје изложбе и упознају „нови свет“ са Балканом. Неки од њих, попут вајара Ивана Мештровића и виолинисте Златка Балоквића, тамо и остају.

Са друге стране, Српска краљевска академија прима свог првог члана с оне стране океана – географа и експерта за балканска питања са Колумбија универзитета Дагласа Џонсона, а разне америчке фондације помажу изградњу и развој културних, просветних и здравствених институ-

Плакат изложбе: Јосип Броз Тито и Џон Кенеди

ција у Југославији (Карнегијева фондација помаже градњу Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду, Рокфелер фондација даје пола милиона долара за здравствене установе широм наше земље). С развојем филмске индустрије почеће и лагана али сигурна „американизација“, која траје и данас.

Други светски рат поново ставља у фокус савезништво, а помоћ САД ни тада није изостала. Личност која је у периоду од краја Другог светског рата до 1980. дала свој печат односима САД и Југославије јесте Јосип Броз Тито. Он се шест пута сусретао са америчким председницима, четири пута у САД и два пута у Југославији – наводи Бора Димитријевић.

– Са економског и војног становишта, Југославија је и даље могла да рачуна на помоћ, иако је са америчке стране некада постојао отпор према таквој врсти сарадње који је често зависео од ситуације у свету и од понашања саме Југославије. Отуда и поитиче изрека да је „глава у Москви, а стомак на западу“, с тим што се одбијање Маршаловог плана непосредно након Другог светског рата, 1947, може сматрати великом и никада исправљеном стратешком грешком тадашње југословенске власти – помиње Милошевић.

Културна сарадња доживела је велики узлет, сходно глобализацији и америчком преузимању водеће улоге у области пре свега ликовних уметности, чија се главна сцена преселила из Париза у Њујорк. У међународном програму Музеја модерне уметности у Њујорку Југославија је имала изрази-

то повлашћен положај, захваљујући чему је публика на овим просторима шездесетих и седамдесетих година била сведок гостовања изложби које су представљале најсавременије токове америчке уметности. Аутори помињу да је незадрживи пробој цеза и филмске уметности издвајао простор Југославије од остатка социјалистичког логора на Истоку, а извоз америчке културе наишао на плодно тле у скоро свим југословенским републикама. С деведесетих година 20. века, након пада Берлинског зида, Хладног рата, распада СССР-а и Југославије, наступа време које ће тек добити своје интерпретације...

Изложбу „САД – Србија“ видела је публика у Бору, Зајечару, Неготину, Книжевцу и Кладову, а до краја године у плану су и Нови Сад, Крагујевац, Ниш и други градови.

М. Сretenовић

Основано Друштво новосадских књижевника

Нови Сад – У Матици српској одржана је оснивачка скупштина Друштва новосадских књижевника. За председника је изабран Сава Дамјанов који је у обраћању оснивачима подсетио на традицију окупљања писаца у Новом Саду још од 19. века када је град називан Српском Атином, као и на еманципаторску улогу Трибине младих и значај Книжевне заједнице Новог Сада у 20. веку.

„Ми, новосадски писци, решили смо да оснујемо своје градско удружење које ће се бавити унапређењем књижевног и културног живота у нашем граду, као и статутним питањима везаним за позицију писца у нашем времену. Сматрамо да ће ова нова књижевна организација битно допринети како бољем положају писаца у нашем граду, тако

Удружење ће се бавити унапређењем културног живота, као и питањима везаним за позицију писаца у нашем времену

и бољој рецепцији Новог Сада као престонице културе, не само у сусрет 2021. већ и даље, кроз континуиран процес промоције културних садржаја и примереног вредносног система, као и мултикултуралности која карактерише наш град“, казао је Дамјанов.

У управни одбор су изабрани: Ђорђе Писаревић, Бојана Ковачевић Петровић, Ђезе Борлаш, Зденка Валент Белић, Стеван Тонтић, Ненад Шапова.

Како се наводи у саопштењу новооснованог друштва, оснивачкој скупштини је присуствовало тридесетак најзначајнијих и најугледнијих аутора свих активних књижевних генерација Новог Сада.

Осим поменутих, наводе се и Драшко Ређеп, Владимир Копић, Селимир Радловић, Јован Баба, Зоран Ђерић, Фрања Петровић, Ђорђе Сладоје, Саша Радонић, Ален Бешић, Олена Планчак Сакач, Мирослав Алексић, Милан Мишић, Горлана Ђилас, Ђорђе Деспич, Благоје Баковић, Мирослав Радонић, Бојан Самсон, Снежана Савкић, Далибор Томасовић, Снежана Николић, Милош Јошић, Јелена Марићевић...

С. К.

„Београд 1918. Ослобођење Београда у Првом светском рату“ ГАЛЕРИЈА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА БЕОГРАДА

Izložba „Beograd 1918...” u Istorijском arhivu Beograda

Tanjug, Studio B

Beograd (<http://studiob.rs/category/beograd/>) 👤 Beograd Pocetna (<http://studiob.rs/category/beograd-pocetna/>) 📅 01. 11. 2018. 17:27:45

Pomoćnik gradončelnika Beograda Andreja Mladenović otvorio je večeras u Galeriji Arhiva Srbije izložbu „Beograd 1918. Oslobođenje Beograda u Prvom svetskom ratu”, priređenu u okviru proslave sto godina od oslobođenja Beograda u Prvom svetskom ratu.

FOTO TANJUG / SAVA RADOVANOVIC / bb

Mladenović je rekao da su manifestacijom „Dani slobode” kojom su povezali 20. oktobar kada je oslobođen Beograd u Drugom svetskom ratu i 1. novembar, kada je oslobođen Beograd u Prvom svetskom ratu, „stvorili ambijent pomirenja i povezivanja važnih istorijskih datuma”.

„Važno je danas da spoznamo koliko je bila velika cena te slobode koju je platio naš narod pre 100 godina, a i pre 74 godine”, naglasio je Mladenović.

“Oslobođenje Beograda u Prvom svetskom ratu”

<https://www.in4s.net/izlozba-beograd-1918-oslobodjenje-beograda-u-prvom-svetskom-ratu/>

https://www.b92.net/kultura/vesti.php?nav_category=1087&yyyy=2018&mm=10&dd=31&nav_id=1463148

<http://www.beograd.rs/cir/beoinfo/1754478-izlozba-beograd-1918-oslobodjenje-beograda-u-prvom-svetskom-ratu/>

<https://www.blic.rs/vesti/beograd/izlozba-o-oslobodenju-prestonice-u-prvom-svetskog-ratu-u-istorijskom-arhivu-beograda/rtt3xqn>

<https://www.krstarica.com/zivot/kultura/izlozba-beograd-1918-u-istorijskom-arhivu-beograda/>

<http://beogradskevesti.info/izlozba-beograd-1918-oslobodjenje-beograda-u-prvom-svetskom-ratu/>

<http://www.seecult.org/content/beograd-1918-oslobodjenje-beograda-u-prvom-svetskom-ratu-bg-0>

<http://www.srpskacafe.com/2018/10/izlozba-povodom-oslobodjenja-beograda/>

<https://beta.rs/politika/100131-danas-u-beogradu-obelezavanje-stogodisnjice-zavrsetka-prvog-svetskog-rata>

<http://happytv.tv/emisije/dobro-jutro-srbijo/112195/andreja-mladenovic-u-dobro-jutro-srbijo-beograd-danas-slavi-100-godina-od-oslobodenja-u-prvom-svetskom-ratu>

<http://www.tvhram.rs/vesti/najave/505/beograd-oslobodjenje-beograda-prvom-svetskom-ratu>

<https://mediasfera.rs/2018/11/01/stogodisnjica-od-oslobodjenja-beograda/>

<https://www.danas.rs/kultura/izlozba-posvecena-oslobodjenju-beograda-od-1-novembra-u-istorijskom-arhivu/>

<https://www.dnevno.rs/ufokusu/beograd/svecana-akademija-izlozbe-i-polaganje-venaca-beograd-obelezava-100-godina-zavrsetka-prvog-svetskog-rata/>

<https://www.nasemesto.rs/2018/11/01/izlozba-beograd-1918-autora-slobodana-mandica-iz-kule-od-danas-u-galeriji-istorijskog-arhiva-u-beogradu/>

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/drustvo/3308648/oslobadjenje-beograda-kroz-206-dokumenata-i-fotografija.html>

<http://www.beograd.rs/cir/beoinfo/1754568-otvorena-izlozba-beograd-1918-oslobodjenje-beograda-u-prvom-svetskom-ratu/#prettyPhoto>

<https://www.redcross.org.rs/вести/изложба-београд-1918-ослобођење-београда-у-првом-светском-рату>

<http://www.tanjug.rs/full-view.aspx?izb=439698>

<http://tanjug.rs/multimedia.aspx?izb=f&&GalID=376660>

<http://studiob.rs/izlozba-beograd-1918-u-istorijskom-arhivu-beograda/>

<http://rs.n1info.com/a432621/Vesti/Izlozba-o-oslobodjenju-Beograda-u-Prvom-svetskom-ratu.html>

<https://www.danubeogradu.rs/2018/11/izlozba-beograd-1918-oslobodjenje-beograda-prvom-svetskom-ratu/>

<http://pink.rs/vesti/97210/izlozba-beograd-1918-osloboenje-beograda-u-prvom-svetskom-ratu-u-istorijskom-arhivu-beograda>

<http://www.prva.rs/web-tv/emisija/jutro-sa-jovanom-i-srdjanom/44092/jutro-sa-jovanom-i-srdjanom---01112018/126484/4-deo.html>

Телевизија и радио

На Радио-Телевизији Србије 31. октобра у Београдској хроници ишла је најавна изложба на кајрону. РТС је поновио најаву и на дан отварања изложбе 1. новембра у јутарњем програму. Помоћник градоначелника Андреја Младеновић најавио је изложбу у јутарњем програму Нарру-а. ТВ Прва је на дан отварања изложбе направила репортажу у Галерији у 10 часова. Марко Перић је најавио изложбу укључењем уживо на Радио Студио Б у 14 часова. Пред само отварање изложбе Радио Београд је снимио изјаву Слободана Мандића. На Радио Лагуни, у Кратким вестима из културе известили су око 17 часова да је изложба отворена.

Историјски Архив Београда на YouTube каналу

https://www.youtube.com/watch?v=CVAQy_UkGpk&t=991s

https://www.youtube.com/watch?time_continue=27&v=mmRxgWM5TWM

<https://www.youtube.com/watch?v=NSP7wmPaQYs>

<https://www.youtube.com/watch?v=QSUtwu0KDdQ&t=214s>

https://www.youtube.com/watch?v=GjVj_8SHXNw

https://www.youtube.com/watch?time_continue=27&v=mmRxgWM5TWM